

Glasnik MIRA

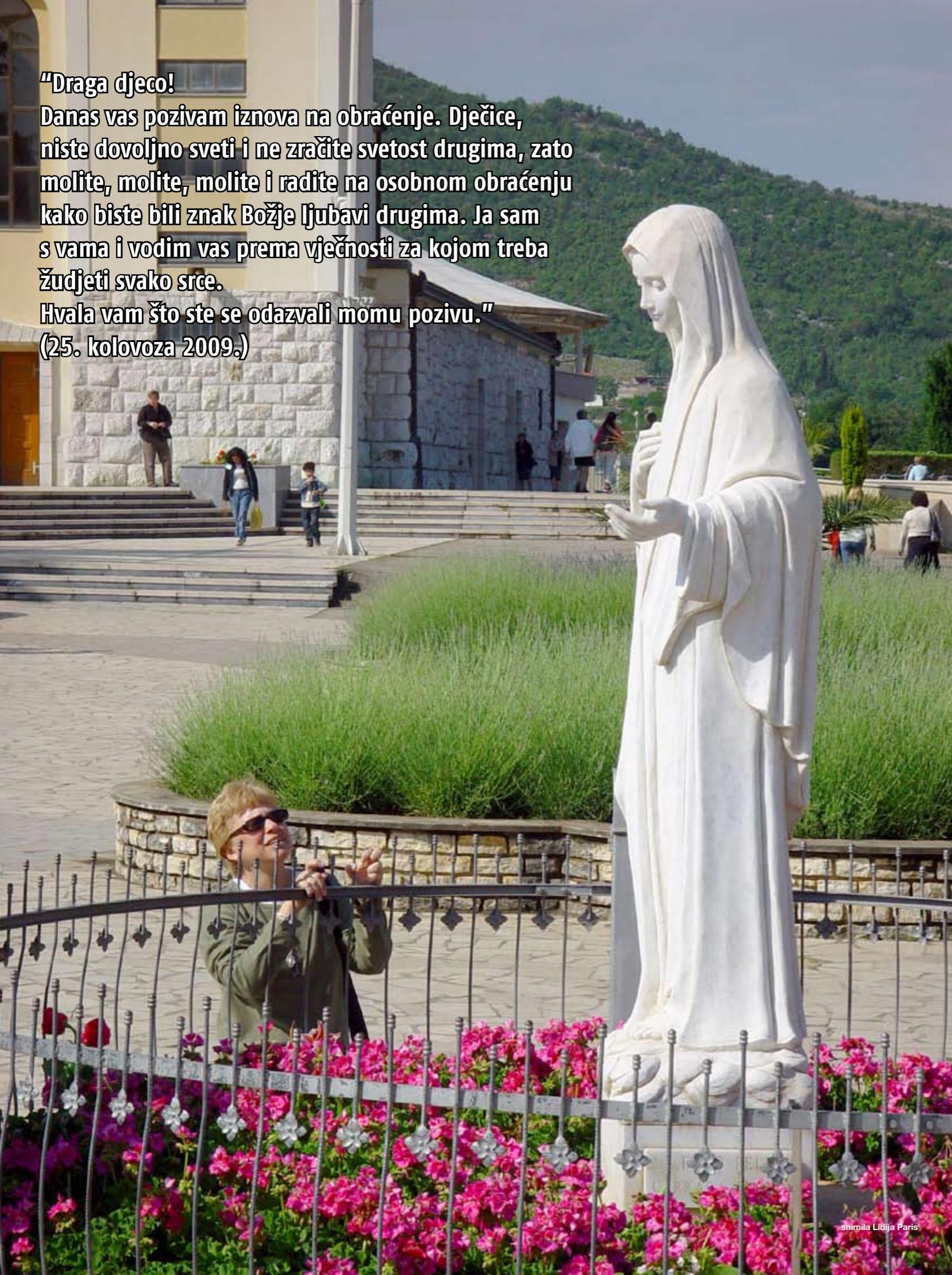
Godište IV. • Broj 9 • Međugorje • Rujan 2009. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

"Draga djeco!

Danas vas pozivam iznova na obraćenje. Dječice, niste dovoljno sveti i ne zračite svetost drugima, zato molite, molite, molite i radite na osobnom obraćenju kako biste bili znak Božje ljubavi drugima. Ja sam s vama i vodim vas prema vječnosti za kojom treba žudjeti svako srce.

Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu."
(25. kolovoza 2009.)

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik:
Informativni centar "Mir" Međugorje

Glavni urednik: Krešimir Šego

Lektor i korektor: Dragan Naletilić

Adresa:

Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325
Faks: 00 387 36 651 300
Služba pretplate: 00 387 36 653 342
E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr
Internet: www.medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // SHIFT KREATIVNA AGENCIJA

Tisk: Fram-Ziral, Mostar

Uplata pretplate: Informativni centar
"Mir" Međugorje d.o.o., „Glasnik mira“

Iz BiH u KM:

Unicredit Bank
Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz svih stranih zemalja:

Unicredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22
IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Iz RH u HRK:

Societe generale - Splitska banka d.d.,
Nalog 14
Broj računa: 2330003-5100201682

Iz RH u EUR :

Societe generale - Splitska banka d.d.
Nalog 14, SWIFT: SOGE HR 22
IBAN: HR 17 2330 0035 1002 0168 2

Iz BiH i RH pretplata se može uplatiti i
poštanskom uplatnicom.

Cijena pojedinog primjerka:

2,5 KM/10 kn

Godišnja pretplata (12 brojeva)
BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 kn;
Zemlje EU: 30 eura; Švicarska: 50 sfr; SAD: 50 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete,
znanosti, kulture i športa Hercegovačko-
neretvanske županije pod brojem
R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

Dekret pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudesa, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

MEĐUGORSKI FESTIVAL MLADIH I WOODSTOCK

Ovdje smo u Međugorju svjedoci kako čovjek postaje čovjekom upravo pred Bogom, kako nalazi i pronađi sebe, svoje ja, kako se dovodi u red i nalazi prave životne kriterije. Ovdje se Bog upisuje u kosti i krv, u žile i pod kožu. Ovdje je istinski laboratorij Duha Svetoga iz koga izlaze ljudi zdravi i cijeli, oprani i očišćeni, s novim srcem.

fra Tomislav Pervan

Neki dan, točnije na samu svetkovinu Velike Gospe, najzagriženiji po-klonici pop i rock scene slavili su 40. obljetnicu najveće medijske prijevare i obmane u povijesti suvremenih medija, tzv. Woodstock. Sve bijaše velika obmana i prijevara, pa čak i samo ime. Povjesna fatamorgana. Dok neki još uvijek dvoje je li se čovjek spustio na Mjesec, istodobno vjeruju kako se mjesec dana poslije, na farmi Woodstock kraj New Yorka odigrao kulturni i kulturni događaj, „tri dana prepuna mira i glazbe“, koji su promijenili životne navike cijelog jednog naraštaja. Bijaše to vrhunac jedne protukulture, prosvjeda protiv američkoga načina života. Ono što je trebalo biti blagdan mira i glazbe, pretvorilo se zapravo u industriju profita, i sve je svršilo u kaljuži i drogi.

Woodstock je, zapravo, pobjeda mita, slike, komercijalizacije medija nad stvarnošću koja je stvorena ponajvećma na jednoj kaljuži. Do koje mjere mediji znaju potisnuti stvarnost, vidi se upravo na ovoj pojavi, do kraja idealiziranoj, koja se izrodila u jedan veliki desaster, katastrofu. Krvotvorina je već i u samom imenu. Skup se nije održao u Woodstocku, nego u Bethelu, 80 km udaljenom mjestu. Stanovnici Woodstocka, među njima i američka pop-ikona Bob Dylan, pobunili su se protiv organizatora koncerta, nisu htjeli da im bilo tko nepozvan remeti njihov mir.

Razuzdana sloboda

Sam Bob Dylan u svojoj autobiografiji piše: "Mjesto bijaše nekoć mirno utočište za one koji su tražili spokoj. Sad to više nije. U

Fotografiju na naslovnični snimio Tvrko Bojić

U OVOME BROJU PROČITAJTE:

OBRATITE SE
I VJERUJTE
EVANĐELJU!
vlč. Adalbert Rebic

RECESIJA ZA
DUHOVNI ŽIVOT
NE ZNAČI BAŠ
NIŠTA
fra Petar Vlašić

PREDIVNO ZA
ČUTI, VIDJETI I
DOŽIVJETI
mons. Eduard Peričić

ODAVDE SE
MLADI VRAĆAJU
OBNOVLJENI, S
PERSPEKTIVOM
ŽIVOTA
Sanja Pehar

MLADIFEST 2009., ZA-
VRŠNA MISA
NOVI JERUZALEM:
BOŽJI IZABRANICI
U MEĐUGORJU
Mary E. Smith

VRIJEME -
PUTOVANJE S
BOGOM
s. Dominika Anić

>> svih 50 saveznih država tiskale su se mape kako bi razne skupine drogeraša, ovisnika, iščašenih mogli pronaći našu farmu. Pridošlice iz daleke Kalifornije vrzmali su se naoko. U svaku dobu dana i noći navaljivali bili su razni idioti. Ponajprije latalice i beskućnici, oni bijahu relativno bezazleni, ali su onda nagrnuli *autsajderi*, radikali, u potrazi za prosvjedima i svojim kolovodama. Prijatelj Peter Lafarge, pjevač folk-pjesama, dao mi je nekoliko *coltova*, a i ja sam imao u kući *vinčesterku*. Ali, još prije početka samoga festivala Bob Dylan je s obitelji pobegao u New York gdje je potražio mir.

S Woodstocka je izostala cijelokupna ondašnja avangarda rock i pop-kulture, nitko ne bijaše osim Jimija Hendrix i Janis Joplin, ali su tu bila dva spretna redatelja koja su znala kako iz promašaja u Bethelu stvoriti dokumentarac o hippijima koji je nagraden čak i Oskarom. Sve bijaše upravo to, katastrofa. Hippie generacija bijaše u sebi i pokret zelenih, a oni su cijeli okoliš za tri dana pretvorili u pakao blata, kajluže, otpada, izmeta, razbijenih boca. Ne bijaše spontanosti koja resi hippijevce; sve bijaše loše organizirano, manjkalo je svega osim marihuane. Ni jela, ni pića, ni zahoda, ni medicinske skrbi. Nitko se za to nije pobrinuo, a okupilo se pola milijuna mladih, većinom „napušenih“. Na kraju je moralia intervenirati i američka vojska sa svojim helikopterima i liječnicima. Ti koji su u to doba prosvjedovali protiv Vijetnamskog rata sad su najednom bili upućeni na vojsku da im pomaže i pruža pomoć.

Revolucionarna 1968. već je minula, ugušena u New Yorku, Parizu, a u Pragu i Meksiku tenkovima. Rijetko su kada moćnici na Zapadu i Istoku bili tako jedinstveni u otporu, u Pekingu je Mao naredio kraj kulturne revolucije i poslao je milijune mladih na preodgoj diljem zemlje, politički atentati u Americi i po Europi. „Velite kako želite revoluciju“, pjevali su Beatlesi u to doba, „dobro, ali bismo rado htjeli imati plan revolucije“. Nije bilo nikakva plana, sve je bilo besciljno, bezglavo i beznadno. John Lennon je sljedeće godine rezignirano sažeo sve u nekoliko riječi: „San je od sanjan. Nestao je i moramo se – barem ja osobno – suočiti s tzv. realnostima“.

Droge bijaše posvuda. Gore od nasilja droga je stvarala iluziju *love&peace*, a za kojih 14 mjeseci Jimi Hendrix i Janis Joplin bijahu mrtvi, žrtve pretjerana uživanja droge. Za njima je otisao u smrt cijeli niz protagonisti Woodstocka. Među pola mi-

lijuna onih koji su slušali te donekle darovite glazbenike bilo je desetke tisuća onih koji su sljedećih godina upropastili svoj život na heroinu, opijumu, meskalinu, kokainu, LSD-u te raznoraznim otrovnim gljivama nepoznata podrijetla. Uništili su svoje egzistencije kao plod razuzdane slobode. Na kraju skupa sve je zasula kiša te se cijeli okoliš pretvorio u kaljužu, a glazbenici na pozornici bili su stalno pod elektrošokovima jer uzemljena bijahu loša. Cijeli se pokret samouništio, bio je osuđen na propast, jer nije imao cilj. Pokret nije mogao preživjeti sam od sebe. On se hranio jedino prosvjedom i nasiljem. Woodstock, zapravo, bijaše već u sebi najava i znamen kraja revolucionarnih šezdesetih godina.

Festival mladih, otvoreni molitvenik mlade duše

Usporedi li se ovo gornje s onim što se događa već dvadeset godina u Međugorju na ovdašnjem Festivalu mladih, onda je razlika kao između neba i zemlje. Trebalo je samo doći i vidjeti što se ovdje odvija kroz tjedan dana slavlja, hvalospjeva, molitve, pjesme, nezaboravnih euharistijskih slav-

lja, sve u šarenilu boja i nacionalnih zastava; što se odvija za euharistijskih klanjaja na otvorenome, nakon čega pjesma ne prestaje cijelu noć, koja sabranost, uronjenost u molitvu, u sebe, u Boga. Što reći za otprilike šesto svećenika, koliko ih je tih dana bilo u Međugorju, koji su uveličavali euharistijska slavlja, ali isto tako i neuromorno ispovijedali, mirili čovjeka-grješnika s Bogom?

Ako je onaj gornji *hippijevski event* svršio u kaljuži i nebrojenim ranjenima koji su gazili po razbijenom staklu, ovdje je sve završilo u jutarnjim satima na sami blagdan Gospodnjega Preobraženja ili Božjega Lica, oko križa na Križevcu. U ranu zoru, kad se sunce rađa i kad čovjek biva pozvan slaviti svoga Tvorca sa svime što ga okružuje, što diše. Križ kao znamen i nade i snage.

Festival mladih - živi suvremeni psaltilir, živi, otvoreni molitvenik mlade duše, jednom riječju, posvemašnja otvorenost Bogu. Mladi u potrazi za onim što im može ispuniti srce i biće, mladi koji su možda i osobno iskusili trpk i gorki okus grijeha, nesreću što je grijeh donosi sa sobom, i onda traže lijek ranjenoj duši.

Ne obaziru se ovi mladi što će tko reći o Međugorju, kakav sud donijeti. Ne, to njih uopće ne zanima, ne čitaju oni svakidašnji novinski otpad, vijesti koje su danas zanimljive, a sutra su već prošle ili kao noćna mora ili pak kao ružan san. Oni znaju gdje je zavičaj, gdje su udomljeni, tko ih ovdje очekuje i dočekuje, tko ih prihvaca i svome Sinu vodi. Znaju oni to ne iz priča, nego iz vlastitoga iskustva, a to iskustvo je daleko važnije od bilo čega napisana ili izgovorena.

U Bogu usidreni

Ne treba njima ni droga ni bilo kakva ezoterija, ne treba njima ništa strano njihovo izvornoj vjeri i kršćanstvu, jer znaju da u Crkvi imaju *lijek besmrtnosti* što ga je sam Gospodin ostavio. I zašto ostavljati svoje pašnjake i izvore vode života te ići u potragu za zdencima koji su davno presušili ili ne mogu držati vodu? Ne treba njima nikakav razuzdan provod na obližnjem Jadranu, danonoćno ludovanje uz treštanje rock-glavzbe, nego se ovdje kupaju u vlastitom znoju, ali znaju da će iz ovih Marijinih i Isusovih kupki poći doma čiste duše, rasterećena srca, bez prtljage na leđima i

tereta u srcima. I bit će svima koje susretu svjedoci nezaboravnih dana. Svi ti mlađi nose u sebi vapaj starozavjetnoga molitelja: „O Bože, ti si Bog moj, sa žudnjom tebe tražim! Tebe žeda duša moja – tijelo moje za tobom gine, u zemlji (Europi!) puštoj, suhoj i bezvodnoj!“

Međugorje – Woodstock, to su dva svijeta, a među njima je razdjeljica. Desno ili lijevo. Postoji zatvoreni i otvoreni svijet, svijet iluzije i stvarnosti, svijet nebeske glazbe, sklada i onaj razorne glazbe koja uništava sluh, za koje nitko nikoga ne čuje. Svijet smisla ili besmisla, svijet originala ili bezbrojnih kopija, svijet tiha molitvenog rominjanja i svijet šokova, svijet nebeske simfonije koju otkrivamo u svemiru ili svijet paklene kakovonije i disharmonije, u kome se nitko ne razumije; svijet duha i svijet materije, govor duha i govor tijela, opojenost Duhom i sluđenost tijelom.

Ovdje čovjek nije više igračka ili lopta kojom se drugi igraju ili je guraju, nego sam uzima život u svoje ruke. Netko je rekao kako su jedino sveci živjeli istinskim životom, imali svoj život u svojim rukama, jer su bili u Bogu usidreni. Svi smo mi drugi

ljudi opterećeni strahom, pohlepolom, strastima koje nama vitlaju, utjecajima drugih koji postupaju s nama kao s lutkama.

U vremenu izgubljenosti čovjek se pita, kamo se zaputiti. Odgovor može glasiti samo jedan: Natrag k Bogu. Stati Bogu sučelice. Njemu nasuprot. Ostaviti svoju rastresenost. Veliki Blaise Pascal rekao je jednom kako je najveća nesreća za čovječanstvo u tome što ljudi nisu kadri biti sa sobom jedan sat, nasamo, u molitvi, sa svojim Bogom. I samo u tome, s Bogom *licem u lice* kao Mojsije, kao proroci, kao Isus koji je nama okrenuto Božje lice čovjek može proći svoj mir, svoje životno uporište.

Ovdje smo u Međugorju svjedoci kako čovjek postaje čovjekom upravo pred Bogom, kako nalazi i pronalazi sebe, svoje ja, kako se dovodi u red i nalazi prave životne kriterije. Bez Boga, bez Isusa svaka je bio-grafija (tj. ono u život i u životu upisano) prazna, besadržajna. Ovdje se u Međugorju Bog upisuje u kosti i krv, u žile i pod kožu. Ovdje je istinski laboratorij Duha Svetoga iz koga izlaze ljudi zdravi i cijeli, oprani i očišćeni, s novim srcem. Jednom riječu: Novo stvorenje o kome govori cijeli Novi zavjet.

Međugorje – Woodstock, to su dva svijeta, a među njima je razdjeljica. Desno ili lijevo. Postoji zatvoreni i otvoreni svijet, svijet iluzije i stvarnosti, svijet nebeske glazbe, sklada i onaj razorne glazbe koja uništava sluh, za koje nitko nikoga ne čuje. Svijet smisla ili besmisla, svijet originala ili bezbrojnih

kopija, svijet tiha molitvenog rominjanja i svijet šokova, svijet nebeske simfonije koju otkrivamo u svemiru ili svijet paklene kakovonije i disharmonije, u kome se nitko ne razumije; svijet duha i svijet materije, govor duha i govor tijela, opojenost Duhom i sluđenost tijelom.

OBRATITE SE I VJERUJTE EVANĐELJU! (MK 1, 14)

vlč. Adalbert Rebić

Blažena Djevica Marija, naša duhovna majka, poručuje nam nešto vrlo važno o čemu trebamo sljedećih mjesec dana razmišljati i ozbiljno u djelo provoditi. Trebamo stalno raditi na svom duhovnom profilu. Marija nam poručuje:

Draga djeco! Danas vas pozivam iznova na obraćenje. Djecice, niste dovoljno svići i ne zraćite svetost drugima, zato molite, molite i radite na osobnom obraćenju kako biste bili znak Božje ljubavi drugima. Ja sam s vama i vodim vas prema vječnosti za kojom treba žudjeti svako srce. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Gospa ovim riječima ponavlja jedan od temeljnih Isusovih poziva upućen novozačetnim vjernicima odmah na početku svoga javnoga djelovanja: „Obratite se i vjerujte evanđelju“ (Mk 1,14). Tomu treba dodati Isusov poziv: „Bdijte i molite da ne padnete u napast!“ A na drugim mjestima u Svetom pismu Bog poziva svoj izabrani narod: „Bdite, dakle, sveti jer sam svet ja!“ (Lev 11, 45).

Četiri su teme koje su sadržane u ovoj Marijinoj poruci i koje su međusobno povezane: obraćenje, molitva, posvećenje i Marijina prisutnost u Božjem narodu. Uostalom, to su teme koje Marija često iznosi svojim prijateljima.

Obraćenje

Obraćenje zauzima važno mjesto u biblijskoj poruci. Uz obraćenje povezan je teološki izraz *pokora*. Bog hoće da se svi ljudi spase i da dođu do spoznaje istine (1 Tim 2, 4), da svi ljudi uđu u zajedništvo, u suživot s njime. Međutim, grijeh je zaprjeka koja ljudima ne dopušta da uđu u Božje zajedništvo, jer se grijeh protivi Božjoj svetosti. Zato je *obraćenje* u svojoj biti čovjekov odgovor na Božji poziv u njegovo božansko zajedništvo. Obraćenje prati *pokora*, odnosno kajanje i naknada za grijeh.

U hebrejskom jeziku polazište za imenicu *obraćenje* (*tešubah*) je hebrejski glagol *šub* što znači odvraćati se od zla i okretati se prema dobru, prema apsolutnome dobru, prema Bogu. Time je izrečena bit

obraćenja: ono uključuje promjenu ponašanja (*metanoia*). U novozavjetnim tekstovima sve više dolazi do izražaja nutarnja dimenzija obraćenja: mijenjanje srca, čudi, osjećaja, mentaliteta...

Obraćenje, promjena srca, najdublji je osobni čin svakog pojedinoga čovjeka. Grijehom je čovjek svojevoljno i slobodno odlučio okrenuti Bogu leđa, zato mu mora opet osobno i slobodno okrenuti lice, vratiti se njemu, apsolutnoj Ljubavi, susresti se s Bogom oči u oči.

U Svetom pismu pobornici obraćenja najprije su *proroci*. Oni pozivaju narod Božji na obraćenje. Već oni naglašavaju nutarnje obraćenje: obraćenje mora pratiti ljubav i spoznaju Boga (Hoš 6, 1-6). Prorok Izajja zahtijeva od svojih suvremenika istinsko obraćenje koje im jedino može donijeti spasenje: „Operite se, očistite. Uklonite mi s očiju djela opaka, prestanite zlo činiti! ... Budu li vam grijesi kao grimiz, pobijeljet će poput snijega; kao purpur budu li crveni, postat će kao vuna (Iz 1, 16.18).

Prema Jeremiji tema obraćenja značajka je pravoga proroka (Jr 23). Nije dovoljno da ljudi jadikuju i zaklinju se priznajući svoje grijeha (3, 21-25), nego moraju promjeniti svoje ponašanje, svoj život, moraju obrezati svoje srce (4, 1-4). Bog zahtijeva obraćenje svim srcem (3, 10). Prorok naviješta obraćenje kao eshatološki događaj: „I datću im srce da me poznaju da sam ja Jahve, da budu narod moj, a ja Bog njihov, jer će se oni svim srcem svojim opet k meni obratiti!“ (24, 7). Na tom tragu bio je i posljednji prorok Staroga zavjeta i preteča Isusa Krista, Ivan Krstitelj, koji je naviještao potrebu obraćenja: „Obratite se i vjerujte u Radosnu vijest, jer je blizu kraljevstvo Božje!“ (Mk 1, 15; Mt 3, 2). Taj poziv na obraćenje evangelist Marko stavљa i u Isusova usta: „Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje! Obratite se i vjerujte evanđe-

Posvećenje "Bdite, dakle, sveti jer sam svet ja!" (Lev 11, 45)

S obraćenjem je povezan i pojam svetosti. Svetost se temelji u Bogu koji je jedini apsolutno svet, dobar, istinit i lijep. Za proroka Izajju Bog je svet po definiciji: „Svet! Svet! Svet Gospodin Bog Sabaoth. Puna je sva zemlja Slave njegove!“ (Iz 6, 3). Bog je svet u oničkom i etičkom smislu, to jest Božja je bit svetost i Božji se odnos prema čovjeku sastoji u svetosti. Kao takav Bog se ne da usporediti ni s čovjekom ni sa svijetom. U usporedbi s čovjekom Bog je „sasvim drukčiji“ (J. A. T. Robinson). Međutim, makar je on sasvim drukčiji, on ipak zahtijeva od nas da i mi budemo sveti: „Bdite, dakle, sveti jer sam svet ja!“ (Lev 11, 45).

Proroci i Ponovljeni zakon neprestano su ponavljali da žrtve za grijeh nisu doštane da se čovjek svidi Bogu, već je potrebna pravednost, pokornost i ljubav (Iz 1, 4-20; Pnz 6, 4-9).

Stoga zapovijed: „Sveti budite! Jer sam svet ja, Jahve, Bog vaš!“ treba shvatiti ne samo u smislu kultne čistoće, već i u smislu svetosti koju treba živjeti u skladu s mnogostrukim obiteljskim, društvenim i gospodarskim propisima (usp. Lev 17-26).

Posvećivanje ljudi može, napokon, napredovati; stoga će se „svetima“ moći zvati samo oni koji prođu kroz kušnju i budu dionici eshatološkog kraljevstva (Dn 7, 18-22). To će biti mudraci koji su se bojali (ljubili) Boga (Ps 34, 10), onaj „mali ostatak“ preživjelih na Sionu, oni koje Bog upiše da prežive (Iz 4, 3).

Prema Novome zavjetu, kršćanin je po duhu Svetomu stvarno dionik Božje svetosti. Kršćani tvore istinski „sveti puk“ i „kraljevstvo svećenika“, „sveti hram“ (1 Pt 2, 9; Ef 2, 21), oni trebaju iskazivati Bogu istinski kult, prinoseći sebe zajedno s Kristom kao čistu žrtvu, „žrtvu svetu“ (Rim 12, 1). Božji zahtjev svetoga života jest temelj svekolike kršćanske asketske tradicije; ona ne počiva na idealu nekog zakona koji je još izvanjski, već na činjenici da je kršćanin zahvaćen Kristom, i da mora „iskusiti udio u njegovim patnjama, prilagođujući se njegovoj smrti, ne bi li tako postigao uskrsnuće od mrtvih“ (Fil 3, 10.14).

Molite

Pavao poručuje, poput Marije, svojim vjernicima: „Svakovrsnom se molitvom i prošnjom u svakoj prigodi u Duhu molite. Poradi toga i bdjite sa svom ustrajnošću i molitvom za sve svete, i za me, da mi se otvore usta i dade riječ hrabro obznaniti otajstvo evanđelja kojeg sam poslanik u okovima, da se ohrabrim o njemu kako treba govoriti“ (Ef 6, 18). „Bez prestanka se molite! U svemu zahvaljujte! Jer to je za vas volja Božja u Kristu Isusu“ (1 Sol 5, 17).

O potrebi molitve i o tome kako moliti pisao sam u prošlom broju *Glasnika mira*, pa onda pročitajte ponovno biblijsku poruku o molitvi.

Marija prisutna među nama

Kao što je Isus trajno prisutan među nama („I evo, ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta“, Mt 28, 20) – tako je i njegova Majka trajno prisutna među nama kao majka otajstvenoga Tijela Kristova, to jest Crkve. Trajno je prisutna kao utocište grješnika, utjeha žalosnih, pomoćnica kršćana... O njezinoj trajnoj prisutnosti među nama, njezinom djecom, svjedoče brojna svetišta diljem svijeta na kojima se njezina djeca okupljaju i njoj utječu za pomoć. O njezinoj trajnoj prisutnosti među nama, Kristovima vjernicima, dokaz su brojna njezina ukazanja.

Marija je „naša majka, majka našega života, majka naše neraspadljivosti, majka našega svjetla... majka naše mudrosti, majka naše pravednosti, majka našeg posvećenja, majka našeg otkupljenja. Stoga nam je ona više majka nego naša tjelesna majka. Po njoj je naše rođenje bolje, jer iz nje nam je došla svetost naša.“ (Iz govora blaženoga Aelreda, opata).

Poslušajmo nju koja nam govori: „Što god vam rekne, učinite!“ (Iv 2, 5).

snimila Lidija Pariš

RECESIJA ZA DUHOVNI ŽIVOT NE ZNAČI BAŠ NIŠTA

Priredio Krešo Šego

Naš sugovornik, međugorski župnik fra Petar Vlašić, svoju župu i te kako dobro poznaje: prije nego li je prije dvije godine postao župnikom, sedam je godina u njoj bio kapelan i tako, možemo reći, upoznao svakog župljanina, i staroga i mладог, ali i hodočasnički život. K tomu, vodio je izgradnju filijalne crkve u Šurmancima, posvećene Milosrdnom Isusu, koju danas posjećuju mnogi hodočasnici.

So župnikom razgovarali smo nakon 20. Mladifesta – molitvenog susreta mlađih, jedinstvenog događaja u svijetu.

Oče župniče, kad su zimis svi svjetski pa tako i naši domaći mediji počeli pisati i govoriti o svjetskoj recesiji i krizi, mnogi su kod nas pomislili da će broj hodočasnika iz svijeta biti znatno manji. No, pogledom u statistike ili, još bolje, na crkveni prostor i druga naša molitvena mjesto, vidljivo je da se taj broj nije smanjio nego, dapače, i povećao u odnosu na lansku i preklansku godinu. Zapravo, on premašuje i jubilarnu, 2006. godinu! O čemu je riječ, što nam to govori?

Pozdravljam sve čitatelje *Glasnika mira*, župljane i hodočasnike te sve ljude dobre volje. Nedavno sam u razgovoru za Hrvatsku televiziju, a novinari su postavili slično pitanje glede recesije, rekao da recesija jest tu, zahvatila je svijet, ali ne zaboravimo da se čovjek sastoji od materijalnoga i od duhovnoga bitka, a u duhovnom bitku nema recesije. Stoga uopće ne sumnjam u sve veći i veći dolazak hodočasnika u ovo sveto mjesto. A kad se radi o duhovnoj strani ljudskoga života, onda recesije i ne smije biti, jer kad čovjek počne duhovno škrtariti, on će propasti. Ta moja prognoza se i obistinila, broj hodočasnika, već se sad može kazati, nadmašio je sve prijašnje godine pa i jubilarnu 2006. To pokazuje i snagu vjernika: recesija za duhovni život ne znači baš ništa.

Nezapamćeni Mladifest

Žitelju Međugorja uočljivo je još nešto: broj hodočasnika iz BiH i Hrvatske također je sve veći i veći. Već u Velikom tjednu mogao se vidjeti iznimno velik broj autobusa s registracijskim pločicama iz gospodstava svih hrvatskih gradova, a tako se nastavilo i danas. O tome govore prepuni vikendi, ali i svakodnevna sveta Misa u 13 sati za hrvatske vjernike, kad je crkva re-

dovito puna. Čini se što je ekonomска kriза veća, vjera je sve dublja?

Vaša je tvrdnja točna. Ljudi u ovakvim vremenima postaju svjesni da se ne živi samo od kruha. Ako je bitan samo kruh, onda život postaje bijedan i depresivan, jer je ljudsko srce takvo da ga je teško zadovoljiti i ukrotiti; vjernik svomu srcu mora reći: stani malo, ja imam i dušu koju trebam hranići! U ovoj sam župi već devet godina i mogu svjedočiti da su hodočasnici iz Hrvatske ujek bili mnogobrojni – teško je nabrojiti sva mjesta iz kojih dolaze, ali zasigurno najviše iz Splita, Dubrovnika, Rijeke, Pule, Zagreba, Varaždina, Slavonskoga Broda, Osijeka, Vinčevaca, Zadra, Karlovca, Krapine, Velike Gorice i brojnih drugih mesta. I svi ovdje nalaze sreću i zadovoljstvo, nalaze duševni mir i vraćaju se doma potpuno obnovljeni i potpuno zadovoljni, okrijepljeni snagom Duha Svetoga, milošću Božjom i pomoći Blažene Djevice Marije, naše Nebeske Majke. Primjetio sam da se ove godine povećao i broj hodočasnika iz Bosne i Hercegovine – iz Vitezova, Tuzle, Livna, Sarajeva, Oraša... Premda u Sarajevu nema mnogo naših studenata, fra Perica Vidić redovito doveđe po dva autobusa studenata koji ovdje mole i duhovno se obnavljaju. Sve rečeno potvrđuje i jubilarni, 20. Mladifest. Nezapamćeno je ono što se događalo prvih dana kolovoza. Mladi iz preko sedamdeset zemalja; jednu večer na vanjskom oltaru Misu je slavilo 525 svećenika, a još ih je preko stotinu ispovjedalo, tako da je bilo oko sedamsto svećenika na Festivalu mladih! Svećenici su voditelji mladih kojih je ove godine bilo preko pedeset tisuća.

Sadržaj Mladifesta se znade, to je molitveni program, duhovni razgovori, sveta Misa i pjesma. Nisu kod nas došli svjetski poznavati pjevači da zabavljaju mlade, ovdje su došli mladi iz preko sedamdeset zemalja pjevati, moliti, slaviti Boga i duhovno se obnoviti. Moto festivala bio je, Što god vam rekne, učinite. To su riječi naše Majke, koje je kazala po-

služiteljima u Kani Galilejskoj. Isto to nama danas govoriti: što god vam kaže, učinite, i bit ćete sretni. I sljedećih godina bit će skupova mladih, koji će hvaliti, slaviti i veličati Boga i koji će se duhovno obnavljati.

U propovijedi na Veliku Gospu rekli ste: blago nama jer imamo našu Majku na nebu koja ne može umrijeti i koja se brije o nama. U našoj župi svaki dan osjećamo tu brigu.

To je istina, blago nama jer imamo našu Majku, zagovornicu i odvjetnicu, koja nas štiti u našem ovozemnom životu. Mi vjernici smo svjesni toga da naše ovozemaljske majke umiru, one izvrše zadaću koju im je Bog dao i umiru. Svi smo ovdje na propovijanju, na duljem i kraćem vikendu nakon kojega odlazimo. Tako je i naša nebeska majka Marija, koja je izvršila svoju zadaću, rodila našega Otkupitelja i Spasitelja Isusa, odgojila ga i skrbila se za nj, pošla s ovoga svijeta. Ali ona je, počašćena od svoga Šina Isusa, našega Boga, Stvoritelja, Spasitelja i Otkupitelja, uzdignuta s dušom i tijelom. I ona je naša zagovornica, i mi kao kršćani, vjernici, svjesni smo toga, najradosnija smo stvorena na ovom svijetu jer imamo svoju Majku koja nije umrla. Ona nas poziva k sebi, ona nam pruža svoje majčinske ruke da nas povede kroz dolinu suza. Ona nas, sigurno je, ne će napustiti ni ostaviti.

Križ je naša snaga

Vratimo se životu u župi. Broj župljana u odnosu na 1981. porastao je gotovo dvostruko, što samo po sebi govori o većim pastoralnim obvezama župnog osoblja. Kako uskladjujete pastoralnu skrb o župljanima sa skribi prema hodočasnicima?

U našoj župi danas živi oko pet tisuća vjernika, što je velik broj i velik rast u odnosu na 1981. Mi koji djelujemo u ovoj župi imamo pastoralni program i skrbimo se za naše župljane svetim Misama i sakramen-

talnim životom, imamo vjerouauk u školi i župi, jednom riječu, na svakom smo mjestu gdje to od nas traži pastoral. Mi imamo jednu crkvu, pa kad ima iznimno puno hodočasnika može izgledati da zapostavimo svoje župljane, što zapravo nije točno. Mi smo ovđe ponajprije zbog svojih župljana i za njih smo odgovorni, ali također nastojimo pružiti sve potrebno svakom vjerniku, bio žut ili bijel, crven ili crn, bez obzira odakle dolazi, naravno koliko smo to u mogućnosti.

U nedjelju 13. rujna slavit ćemo sv. Misu na Križevcu. U ožujku se navršilo 75 godina kako je izgrađen križ na njemu. Što nam ta visoka obljetnica govori o vjeri i životu naših starih, koji su u vremenu svjetske ekonomске krize sa svojim župnikom fra Bernardinom izgradili taj velebni znak svoje vjere i nade, kako stoji upisano na križu?

Križ je naš simbol, simbol kršćanstva. Po križu se dolazi do slave, po križu se dolazi do pobjede, to nas je naučio Isus Krist. On je s križa pobijedio grijeh i smrt i po križu ušao u život. Naši đedovi i bake, naši pradjedovi i očevi to su znali. Nisu bili pismeni kao današnji naraštaji, ali su tu istinu shvaćali životom, i znali su da kršćanin nema života bez križa. Zato su oni na svojim leđima iznijeli beton, željezo, vodu, daske i na vrhu Križevca napravili križ, simbol kršćanske pobjede i života. Na to nas križ danas podsjeća i nije nikakvo čudo što hodočasnici idu na Križevac, mnogi bosi, a neki i na koljenima. Idi da sebe dadnu križu, da sebe daruju Bogu, da kažu: evo me, križu, evo me, Isuse, daj mi snage da svladam zemaljske potешkoće. Bez križa nema života, a tko bježi od križa, taj je izgubio bitku – i životu i svaku drugu. Tko bježi od križa i govoriti da više ne može tako, unaprijed je sebe osudio. Mi kršćani do slave ćemo doći jedino s križem, kao Krist koji je s križa uskrnsnuo da bismo i mi jednoga dana suuskrsli s njime u vječnoj slavi, u vječnoj domovini, u nebu.

Kršćanin ne smije biti nesretan i depresivan

Što biste kao župnik preporučili našim župljanima, pogotovo mladima?

Upravo ono što smo govorili o križu – nositi i živjeti križ. Križ nije lagan, ljudi od njega bježe jer je težak, traže nešto lakše, a nema lakoga križa. I naši mladi, žele li ostati čestiti i dostojanstveni, moraju pobijediti sebe, svoje slabosti – drogu, alkohol,

nemoral, oni se moraju boriti i biti protiv toga. A boriti se mogu svetim sakramentima. Ako zaborave ispovjed, pričest i sv. Misu, gotovi su, zarbit će ih zemaljski poroci iza kojih ne slijedi ništa dobro.

Kao što su naši đedovi i pradjedovi, očevi i majke, ljudske slabosti pobjeđivali molitvom, jedino tako mogu ih pobjeđivati i današnji mlađi. Naša sela i zaseoci nekoć su zvonili od večernjih molitava, od molitava koje su trajale i po sat vremena, tako da smo mi djeca znali i zaspali... Možemo pričati što god hoćemo, ali bez molitve, bez krunice i sakramentalnog života nama nema života, a s molitvom ćemo pobijediti. Stoga našoj mlađeži preporučam da se okani kafića i noćnog života. Vaša će budućnost biti onakva kakvu je odaberete, kakvu hoćete, jer nitko vam je ne će krojiti osim vas, ona bi morala biti sretna pa i u ovom recesiskom vremenu.

Svaki dan ste u kontaktu s ljudima koji dolaze s raznih strana svijeta, s nepoznatim ljudima, s dubokim vjernicima i oni

ma koji su izgubili vjeru. Što svi oni očekuju od Međugorja?

Ljudi, najkraće rečeno, od Međugorja očekuju sreću. A sreća je biti radostan, živjeti u miru i ljubavi, živjeti u praštanju i milosrđu. Kad čovjek može mirno zaspati, kad ga, zbog ovoga ili onoga djela, savjest ne progoni, to je sreća. Nije sreća imati puno novca, jahtu, skupocjeni auto... Sveti Augustin kaže, samo je u Bogu mir, dušo moja, što znači sretan sam samo onda kad sam u Bogu i kad je Bog sa mnom. Pa ako i oskudijevamo a naša duša pjeva, nema te žalosti koja će nas uništiti. Kršćanin ne smije biti nesretan i depresivan, ili plašljiv. Mnogi kažu, mene je strah za moju djecu, ne znam što će s njima biti. Ako vjerujemo u Boga, u Božju providnost, ne smijemo se plašiti, jer djeca će završiti školu, naučiti zanat i imati čvrsti kruh. Ako Bog hrani ptice nebeske, kako se onda smijemo plašiti! Ako vjerujemo u Boga, svi ćemo imati kruh i budućnost. To je naša radost, jer Isus je naš put, istina i život. Ako idemo tim putem, nemamo se čega bojati!

PREDIVNO ZA ČUTI, VIDJETI I DOŽIVJETI

Naš stalni suradnik, mons. Eduard Peričić, svećenik Zadarske nadbiskupije, profesor crkvene povijesti i autor više djela o ukazanjima Kraljice Mira, redoviti je sudionik Međunarodnog molitvenog susreta mladih. Donosimo njegove impresije.

Timalo riječi kazati puno – zaista je teško. Pa tako i kad se osvrnemo na ovogodišnji 20. Mladifest – Međunarodni molitveni susret mladih, koji je trajao od 1. do 6. kolovoza uz Gospino sjetište Kraljice Mira u Međugorju i pod evanđeoskim geslom: *Što god vam rekne, učinite!* (Iv 2,5). Bože, koje radosti, Bože, kojeg li ushita, kolike li oduševljene smirenosti koja se vidjela, koja se oplipljivo osjećala na svakom koraku! Preko 50.000 mladih sa svih 5 kontinenata, iz preko 70 zemalja, među kojima po prvi put i iz Danske; mladi svih boja, svih rasa, molitva vjernika na 30 jezika. Kolika li tek strpljivost da se dođe na red za sakrament ispovijedi, iako je ispovijedalo 160 svećenika.

Ti si voljeno Božje dijete

A tek njihove ispovijedi: jednostavne, iskrene, otvorene, pune srca, pune duše, pune želje – iskreno i spremno odgovoriti na Majčine riječi: *Što god vam rekne, učinite!* O kako li se svećenik osjeća predivno uključenim u poruku spasa, pokazujući i usmjeravajući na pravi put, na put koji vodi Onome koji je Put, Istina i Život. A oni tako jednostavno i povjerljivo i slušaju i pitaju i upijaju. Zar moje riječi? Ne, nipošto moje! Riječi savjeta, podrške, na Kristu ute-meljenog optimizma, naviru prema Njegovoj: *Dat će vam se što ćete govoriti.* I, doista, osjećam u glasu, vidim u očima: svoj sakramentalni susret s Otkupiteljem mladi tako iskreno, tako ozbiljno shvaćaju i baš zato s

divnom otvorenosću, nakon što su iznijeli ono što ih je tištalo a želeći biti uvijek bolji i bolji, pitaju: A mogu li ja to, hoću li imati snage, izdržljivosti? I kako ih zahvaća dubinska sreća kad čuju: Ti si voljeno Božje dijete, Isus te čeka i prima raširenim rukama jer nije došao da te prekorava nego da te opravlja i ljubi, a da sa što većim pouzdanjem pristupiš Njegovoj neizrecivoj dobroti šalje ti svoju Majku da te Ona vodi, ona-ko toplo i majčinski kako samo Ona znade. A kako li su samo zanimljivi ti mladi, pa i oni malo manje mladi. S nekim se treba-lo iskreno i nasmijati, a nekim sam morao i pomoći plakati – ne žalosno nego sretno, spasonosno, blagoslovljeno.

snimila Lidiya Paris

Dođi i vidi

Doista, kako je lijepo biti svećenik. Kako je lijepo biti svećenik ovdje u Međugorju, gdje je Nebo tako blizu, nadohvat srca i duše: Upravo ovdje kao gotovo nigdje drugdje biti posrednik Božje milosti, biti raspoloživ prijatelj svima koji traže savjet, upute i podrške na Božjem putu u ovom vremenu koje tako marginalizira Boga, koje, svjesno ili ne, želi udaljiti iz svog životnog ambijenta Onog koji je Centar, Središte i jedina Osovina koja drži svijet i spašava ga od propasti i ništavila.

Osovina koja drži svijet i spašava ga od propasti i ništavila. Doista, kako je lijepo biti svećenik. Kako je lijepo biti svećenik ovdje u Međugorju, gdje je Nebo tako blizu, nadohvat srca i duše: Upravo ovdje kao gotovo nigdje drugdje biti posrednik Božje milosti, biti raspoloživ prijatelj svima koji traže savjet, upute i podrške na Božjem putu u ovom vremenu koje tako marginalizira Boga, koje, svjesno ili ne, želi udaljiti iz svog životnog ambijenta Onog koji je Centar, Središte i jedina Osovina koja drži svijet i spašava ga od propasti i ništavila.

Ije vodi u radosti i milosti, mladi otvoreni životu, radosti i milosti osjećali su, osjećaju da su došli na izvor žive vode koja ih napa-ja snagom milosti za život vremeniti i vječni. Zar je onda čudno da su tako vedri, tako sretni, uslužni, puni optimizma.

A večernje sudjelovanje na svetoj Misi... Kakva pobožnost, kakva sabranost, kakva, gotovo oplipljiva, svijest. A sada među nas dolazi Bog! I pjevaju mu milozvučno, mlade-nački zanosno, odani, snažno a istodobno i nježno: *Kyrie eleison, Gospodine, Kriste, smiluj se.* A tek *Gloria, gloria, gloria in excelsis Deo...*

kao da se nebo spojilo sa zemljom i zemlja s nebom u jednu jedinstvenu cjelinu rado-sti, zanosa i hvale. A nepregledno mnoštvo uzdignutih ruku koje kao da grle nedodirlju-vu a tako blizu Ljubav, koja će uskoro sići na oltar i doći u njihova razdragana srca. Kako li divno, divno ostalo pjevanje ne samo domaćeg zbora popunjeno mladima iz drugih zemalja, kontinenata, drugih jezika i rasa – a svi jedno, uigrano, predivno, kao da su ne znam koliko zajedno sve uvježbavali, kažem ne samo njihovo pjevanje nego i ono zano-sno i pobožno prihvaćeno kod poznatih arija od svih preko pedeset, šezdeset tisuća glasova. O, Bože, je li igdje bilo tako zanosnog i skladnog, snažnog a zatim tihog i pobožnog pjevanja tolikog mnoštva mladih nad kojima se ritmički vijorilo preko stotinu zasta-va koje su ponosno i bez ikakvog nadmeta-nja nosili i razvijali. Izmjenjivalo se gotovo umeresno, a odmah zatim tih, staloženo, tih i pobožno ostvarenje Augustinove: *Tko pjeva dvostruko molitva.*

Glavni grad mladih

Razilaženjeiza niza prijepodnevnih svje-dočenja, na suncu od 9 do 12 sati i navečer nakon okupljanja u 16 pa do 21 sat, i pre-mnogi još do 22 sata na klanjanju Presvetom. Ni umorni, ni razdražljivi, ni svadljivi, nego puni nutarnje radosti i mira koji izbi-jaju iz svakog koga susrećeš, iz svakog koji ti želi izići ususret s takvom dobrohotnom

spremnošću da se spontano nameće misao kako je ovih dana u Međugorju ostvarena karakteristika prvih kršćana: *Gledajte kako se ljube međusobno.* Nikakvog incidenta, pa čak ni potrebe za nekom medicinskom intervcijom. Kraljica Mira ovdje je doista bila Kraljica ponosa svojom djecom koju dovodi svome Sinu uz jednu jedinu preporuku: *Što god vam rekne, učinite!*

A ta je Gospina želja i misao tako divno i majčinski sažeta u poruci kod Plavog kri-ža koju je preko Mirjane uputila u nedjelju 2. kolovoza, na svoj dan, dan Gospe Snjež-ne: *Draga djeco! Dolazim da vam majčinskog ljubavlju ukažem na put kojim trebate poći da biste bili što sličniji mome Sinu, a sa-mim tim Bogu bliži i miliji. Ne odbijajte moju ljubav. Ne odričite se spasenja i vječnoga života radi prolaznosti i ispravnosti ovoga života. Među vama sam da vas vodim i kao Majka opominjem. Podite sa mnom.*

Međugorje je ovih dana bilo *Glavni grad mladih*, mladih koji su sa svih pet kontinenata došli u ovo u svijetu poznato Gospino svetište. Po broju sudionika, uglavnom mladeži, bio je to najposjećeniji festival do sada. Doista, međugorski međunarodni molitveni susret mladeži postaje jedno od najvažnijih svjetskih okupljača mla-dih današnjice.

Preko 600 svećenika, koji su tih dana bili u Međugorju, moći će o tome, puni sreće, govoriti u svojim sredinama – i još mnoge potaknuti na odaziv Gospinoj poruci: *Što god vam (moj Sin) rekne, učinite!* (Iv 2,5). I čut će, siguran sam, još mnogi i mnogi mla-di, razgovijetno i snažno, u najdubljim dubi-nama svojega bitka, Isusove riječi: *Napunite svoje sudove vodom milosti koju ću ja pretvo-riti u vino nebeske radosti i već ovdje i na zemlji, da bih ga pio zajedno s vama u Kraljevstvu Oca svojega u blaženoj vječnosti.* A kao intimna jeka odjekivat će široko, mirno, zanoso: *Ave, ave Maria – Zdravo milosti puna koja si nas pozvala i doveća u radost i optimizam svojega Sina.*

ODAVDE SE MLADI VRAĆAJU OBNOVLJENI, S PERSPEKTIVOM ŽIVOTA

Po svjedočanstvima mnogih, ipak su najljepši prizori međugorskoga Festivala mladih vezani uz sakramenat isповijedi. Mladima, koji su u dugim redovima stajali na vrućem međugorskom podneblju, za sakramenat isповijedi bilo je na raspolaganju više od 500 svećenika.

Priredila Sanja Pehar

Dvadeseti međunarodni molitveni susret mladih – Mladifest, pod gesmom „Što god vam rekne, učinite!“ (Iv 2,5), održan je u Međugorju od 1. do 6. kolovoza 2009.

Na početku susreta mladima se obratio međugorski župnik fra Petar Vlašić: „Ovih šest dana Mladifesta, dragi mladi, rastite u Gospodinu, klanjajte mu se, pjevajte mu, jer divna nam djela učini Gospodin, opet smo radosni. Dobro došli!“

Svetu Misu, slavljenu na vanjskom oltaru crkve Sv. Jakova, kojom je Mladifest otvoren, predvodio je provincial Hercegovačke franjevačke provincije, dr. fra Ivan Sesar. Fra Ivan je mlade pozvao da budu proroci boljega i ljepšeg sutra, vjesnici Božje ljubavi, da budu oni koji su kadri privući ljude k Ocu Nebeskem i graditi budućnost nade za čitavo čovječanstvo.

Dosad najposjećeniji, jubilarni, dvadeseti Mladifest protekao je u najboljem redu i radosnom ozračju, obilježen molitvom, klanjanjem Isusu u Presvetom olatarskom sakramentu, predavanjima i pjesmom sudionika iz 70 zemalja, sa svih pet kontinenata. Po prvi put na ovome festivalu organizirano su nazоčili i mlađi iz Danske. Program je započinjao jutarnjom molitvom u 9 sati, iza koje su slijedila svjedočanstva, kateheze i pjesme. Nakon višejezičnoga molitvenog ozračja krunice u 18 sati, koja se molila na 30 jezika, svakidašnji središnji susret bila je sv. Misa u 19 sati, u kojoj je redovito suslavilo preko 500 svećenika. Desetima tisuća mladih iz svijeta, koji su sve pratili na 16 svjetskih jezika, na večernjim molitvenim programima pridruživali su se i brojni mladi iz Međugorja, Hercegovine, Bosne i Hrvatske.

Sudionica festivala, djevojka iz Vukovara, izjavila je: „Mislim da je predivan osjećaj vidjeti lica u Međugorju. Kad tek dodaju imaju prazne poglede. A nakon isповijedi

i pričesti, nakon pjesme i plesa, isijava radost iz njihovih očiju.“

Upečatljiva svjedočanstva

Za trajanja festivala sudionicima su govorili svjedoci najrazličitijih profila i službi: Mons. Sigallini, biskup Palestrine i mons. Bommarito, umirovljeni biskup Catania, svećenici, redovnici, redovnice, te znameniti liječnici, književnici i društveni djelatnici kršćanskoga usmjerena. Posebno dojmljiva svjedočanstva mladima su pružili katolički bračni parovi s broj-

nom djecom i predstavnici udruga koje se bore za zaštitu i poštovanje ljudskoga života od njegova prirodnog začeća do prirodne smrti. Otac osmero djece, Željko Sivrić, mladima je poručio: „Najljepši dar koji tata može dati svojoj djeci jest da ljubi njihovu mamu.“

Svojim svjedočanstvom „novoga života“ predstavili su se i članovi zajednice „Milosrdni Otac“, koju vodi fra Svetozar Kraljević a koju je osnovao pok. fra Slavko Barbarić, koji je, ujedno, prije dvadeset godina i pokrenuo Mladifest u Međugorju.

snimio Marijan Zovko

Svoje svjedočanstvo o životu u paklu droge i putu ozdravljenja, a sve utkanu u poruku Spasenja koja se ozbiljuje u otajstvu Isusa Krista otkupitelja, koji oslobođa čovjeka od grijeha u svim njegovim oblicima, dojmljivo su uprizorili na vanjskoj pozornici članovi zajednice „Cenacolo“.

Upečatljiva je bila i tradicionalna procesija kroz župu Međugorje 3. kolovoza, ukrašena nepreglednom ljepotom mladih svih boja i rasa, jezika i naroda, prepoznatljiva po molitvi i pjesmi, te bakljama, zastavama i natpisima s imenima svojih zemalja.

Sve događaje festivala glazbom i pjesmom pratio je međunarodni zbor i orkestar, pod ravnateljem prof. Martina Pere Borasa, koji je okupio mlade glazbenike iz 23 zemlje.

Po svjedočanstvima mnogih, ipak su najljepši prizori međugorskoga festivala mladih vezani uz sakramenat isповijedi. Mladima, koji su u dugim redovima stajali na vrućem međugorskom podneblju, za sakramenat isповijedi bilo je na raspolaganju više od 500 svećenika. „Ono što me se

najviše dojmilo jest sakrament isповijedi. Više od 500 svećenika isповijedalo je 40.000 – 50.000 mladih i oni su se pomirili s Bogom, vraćaju se kući obnovljeni, vraćaju se s perspektivom života. Mi ih sve stavljamo u svoje molitve i pozvali smo ih da dodu i sljedeće godine na festival“, kazao je voditelj festivala, fra Danko Perutina.

Čitav program Mladifesta izravno se prenosio na Radiopostaji „Mir“ Međugorje, a njemački Informativni centar za Međugorje (www.medjugorje.de), španjolski Informativni centar za Međugorje (www.centromedjugorje.org) te austrijski Kath.net (www.kathtube.com), izravno su, slikom i zvukom, događanja prenosili na svojim portalima na hrvatskom, njemačkom, engleskom, španjolskom i talijanskom jeziku. Festival su pratile i brojne televizijske ekipе, a satelitom je većinu događaja izravno prenosila meksička televizijska postaja „Maria Vision“.

Preobilje Kristovih zasluga

Susret je završio 6. kolovoza, na blagdan Preobraženja Gospodinova, sv. Misom

na Križevcu u 5 sati ujutro, koju je, u suslavju s 80 svećenika, predvodio dr. fra Miljenko Šteko, vikar Hercegovačke franjevačke provincije.

„Preobraženje otkriva osobu Isusa Krista, ljubljenoga Sina, koji posjeduje samu Božju slavu i ispunjava proročanstva Pisma (usp. Lk 24, 44), a događa se u presudnom trenutku kad učenici prepoznaju da je on Mesija. Sam Isus im objavljuje kako će se njegovo djelo dovršiti, a proslavljenje će biti uskrsnuće, kojem pretodi prolazak kroz muku i smrt (Mt 17,19). Ti svjedoci njegova preobraženja kasnije su svjedoci njegove muke: Petar, Jakov i Ivan. Petar je osobito obasut radošću pred slavom Onoga komu je on prepoznao i priznao mesijanstvo! Upravo su ovi trenutci učenicima davali snagu kad su kasnije postali dionicima otajstva Križa. Dragi mladi prijatelji, i vi ste svojim krštenjem postali dionicima otajstva Križa i Uskrsnuća Gospodinova, kojem je ovo preobraženje pralik, ili praslika. Pozvani ste ovim blagdanom, baš ovdje ispod križa na Križevcu, na ovom završetku Mladifesta, biti sve više preobražavani djelovanjem Gospodina Isusa (2 Kor 3,18), gajeći tako očekivanu nadu potpunog zajedništva u vrijeme Paruzije!

Neka vas na vašem putu nade zagovara Gospa, Kraljica Mira, koja je životno iskusila da je Gospodin s njom (Lk 1,28,35). A sam Isus na Kalvariji svojim autoritetom utvrđuje njezinu zadaću – zadaću majke njegovih učenika. Dok Marija u bolnoj šutnji стоји подно križa, Isus joj, u prisutnosti učenika, kaže: ‘Evo ti sina’. Poziva je na novo majčinstvo! Osjećaš li u sebi srce učenika? Za koga kuca tvoje srce ovdje pod križem?

Crkva nas uči kako: ‘Marijina materinska uloga prema ljudima nikako ne zastire i ne umanjuje Kristovo jedino posredništvo, nego pokazuje njegovu snagu. Jer, sav spasonosni utjecaj Blažene Djevice (...) izvire iz preobilja Kristovih zasluga, temelji se na Njegovu posredništvu, potpuno od njega zavisi i iz njega crpe svoju snagu.’ Neka, stoga, njezin zagovor pomogne da tvoje srce bude srce učenika, srce koje potpuno kuca za Gospodina!”, istaknuo je u propovijedi fra Miljenko Šteko.

Međugorski župnik fra Petar Vlašić pozvao je mlade i na sljedeći, dvadeset prvi susret mladih – Mladifest, koji će se u Međugorju održati u kolovozu 2010.

MLADIFEST 2009., ZAVRŠNA MISA

NOVI JERUZALEM: BOŽJI IZABRANICI U MEĐUGORJU (Ez 34,11-16)

Nema sumnje da su na brdu, na zaključnoj Misi na Festivalu mladih 2009., u Božjoj Svetoj Crkvi u Međugorju koju je Bog izdvojio iz svijeta kao svoj izabrani narod, kao grad na gori koji se ne može sakriti, mlađi našli svoje prave roditelje i onoga tko ih ljubi.

Mary E. Smith

Bog je užgajao ovce da pasu na proplancima. Svjedok sam kako je Božja karizma upravljanja bila stavljenja na kušnju usred noći kad su Veliki Pastir i njegovih 40.000 – 50.000 ovaca u svjetlu mjesecine krenuli vijugavim putem „na Božje brdo“ (Otk 21,10) na završnu Misu Festivala mladih na Križevcu. Kao što je pisano, ne će im trebati svjetiljka, jer „Gospodin će im svijetliti zauvijek“ (Otk 22,5). „Ne će više biti tuge ni žalosti“ (Otk 21,3-4) jer su „draga dječa“ ovdje u Međugorju, pod plaštem dobrote, ljubavi i zaštite, našla svoje istinske roditelje: Boga i Mariju, Kraljicu Mira. Sam Bog je pastir ove mesijanske obnove: s beskrajnom radošću okuplja zalutale i povija im rane, budući da je svojem izabranom narodu dao pastire po svojem srcu (Jer 3,15), te ih vodi u redu i miru (Ez 34,11-16). Božji blagi način održavanja reda i zakona je njezina nazočnost među nama, ta nazočnost koja je ovce mirno privlačila prema vrhu brda, u blaženoj sreći i bez ikakvih nezgoda. Nije bilo ni policije ni helikoptera iznad nas, niti smeća oko nas, nitko nije tražio toalet, nije bilo džeparoša. Nije bilo ni mehanih kreveta, ali se nitko ni na što nije žalio (kao negda Izraelci u pustinji) na kraju toga dana posta u srijedu 5. kolovoza.

Istinska i živa krjepost „ljubavi prema Bogu i bližnjemu“ bila je na kušnji među tim tisućama mladih koji se „nikad ne umaraju“ i koji su uvijek spremni rado pomoći starijima; usprkos strmog uspona u mraku, unatoč umoru, preko stijena i kamenja roditelji su nosili svoju djecu u kršćanskem duhu ljubavi i žrtve da bi primili Isusa našega Boga na Misi, kad je u zoruizašlo sunce.

„Božji ostatak“ uspinjao se na Križevac već od ponoći; prema velikom križu na vrhu brda uspinjala se neprekidna rije-

gima dali do znanja da se odavde „ne može više nikuda osim leteći“, što je izazivalo smijeh umjesto kaosa, dok se rijeka naroda nije odblokirala i dopustila drugima da priđu.

Ispod neba bez ijednog oblačka, u svjetlu mjesecine zrak je bio blag kao baršun i pun „ulja radosti“, kao istinsko Božje pomazanje po Duhu Svetom. Poput pomazanja koje priprema Misu, to se ulje moglo osjetiti na usnama onih koji su molili. „Svima koji su žedni“ bilo je lako crpiti vodu iz bunara Života (Otk 21,6) i „gladni“ su mogli jesti sa stabla života koje donosi rod 12 puta godišnje, svakog mjeseca, čije lišće (poruke Kraljice Mira) služi za ozdravljenje pogana (Otk 22,2).

Poput „svetoga grada koji silazi od Boga s neba“ (Otk 21,10; Iz 25,6-10), najveće čudo se dogodilo kad je Isus došao kao prikazna žrtva na oltar križa. Pred nepropusnim zidom desetaka tisuća ljudi, u trenutku svete pričesti, dvadesetak je svećenika bez ikakvog oklijevanja i s neskrivenom radošću krenulo od križa i probijalo se kroz taj živi zid slijedeći jednostavne ali jasne upute subrata sveće-

nika koji je upravljao ceremonijom. On je ukazivao na smjerove u kojima neka nose Isusa, kroz tisuće i tisuće mladih koji su svojim svećenicima omogućili prolaz kroz more naroda. (Samо oni koji su bili na samom vrhu mogli su primiti pričest). Primjećeno je da su svećenici Isusa nosili u svojim posvećenim rukama s nevjerljivom pažnjom, svjesni svoje svete dužnosti i povlastice koju im je dao sam Bog.

Da, istinite su Isusove riječi: „Na toj stijeni sagradit ću svoju Crkvu i vrata paklena ne će je nadvladati“. Riječ „stijena“ je božansko ime Boga (On je moja Stijena i moje Spasenje). Križevac i Podbrdo podsjećaju me na brdska područja Palestine gdje se može naći sigurno tlo pod nogama, sagraditi grad na stijeni na padini brda, gdje čovjek može biti siguran u pobjedu nad svakim napadajem neprijatelja.

24. lipnja 1981., Bog je poslao Mariju, Kraljicu Mira, da postavi čvrsto podnožje na stijeni na padini Podbrda. Pozvao je šestero herojske djece k sebi, na blagdan Ivana Krstitelja. Marija je u naručju držala dijete Isusa koji ih je gledao ispod njezina ogrtača, a ona ga je otkrivala i pokrivala. Tim datumom ukazanja Marija je pokazala da djeca ne će biti sigurna u utrobama svojih majki, niti će biti željena i ljubljena sve dok roditelji ne prestanu „raskidati što je Bog spojio“. Trebali bi znati da njihov brak traje sve dok ih smrt ne rastavi, a ne da umjesto toga donose smrt svojoj djeci (pobačajem, Iz 13,18-19). Sv. Ivan Krstitelj bio je brutalno ubijen jer je branio šestu Božju zapovijed, koju je Isus usavršio u svojem naučavanju (Matej 5-7,29).

Nema sumnje da su na brdu, na zaključnoj Misi na Festivalu mladih 2009. god., u Božjoj Svetoj Crkvi u Međugorju koju je Bog izdvojio iz svijeta kao svoj izabrani narod, kao grad na gori koji se ne može sakriti, mlađi našli svoje prave roditelje i onoga tko ih ljubi.

Kad se zaorila završna pjesma Mise „Isus me ljubi“ i pretvorila u sveopće slavljenje Boga, jedna predivna djevojka koja je stajala na svetom tlu pokraj mene prelijepo mi se nasmiješila izražavajući slaganje s riječima pjesme. Rukama je obgrnila svoja ramena, zatvorila oči i – dok je pjevala uz ritam glazbe – pjevala je Isusu u sebi. „Da, On me ljubi, da Isus me ljubi.“

(Prijevod: Lidija Paris)

PRED OČIMA I U SRCU NOSIM OVAJ VELIKI SKUP MLADIH

**Mons. Luigi Bommarito,
nadbiskup u miru Catanie, Italija,
na Festivalu mladih u Međugorju,
5. kolovoza 2009.**

Veoma se radujem što se nalazim u Međugorju. Donosim vam pozdrave s juga Italije, s predivne Sicilije. Zovem se Luigi, a prezime mi nije baš svećeničko – Bommarito, što znači dobro muž!

Pred očima i u srcu nosim ovaj veliki skup mladih koji se, po dvadeseti put, dogodio u Međugorju. Sve vas pozdravljam i grlim u radosti jedine vjere, u snazi evandeoske nade, u slavlju i ljubavi koja nas sjedinjuje u Isusu Kristu. Zajedno s vama grlim oce franjevcе i sestre, koji služe u ovome svetištu. Zajedno s vama šaljem srdačan, odan i sijnovski pozdrav našem papi Benediktu! On je prisutan među nama, jer je svojim pozdravom i svojim blagoslovom utješio naša srca.

Ovu Pavlovu godinu proveo sam kao putujući biskup pa i vama stavljam na srce poznati pavlovske kristološke triptih. Nemojte ga zaboraviti jer je to predivan životni program! Sveti Pavao kaže: ukorijeniti se u Kristu, suočiti se s Kristom, graditi na Kristu. To je program koji nam valja provoditi, između tolikih lijepih stvari koje su rečene na ovom 20. festivalu.

Ukorijeniti se u Kristu – jer nam koriđeni daju snagu. Suočiti se s Kristom – naslijedovati Krista. Nakon što je oprao noge apostolima, rekao im je: „Kako ja učinih, tako činite i vi!“ Mi smo služitelji, i to je naša čast, to je ljepota kršćanstva. Sluge smo iz ljubavi. Sveti Pavao kaže svojima: „Naslijedujte mene kao što ja naslijedujem Krista Isusa.“

Ukorijeniti se u Kristu, suočiti se s Kristom, graditi na Kristu!

Svetlo, mir, radost, milost, hrabrost Duha Svetoga i osmijeh Marijin neka uviđek budu s vama. Aleluja!

Foto Đani

RANE - STIGME SV. FRANJE

Riječ *stigma* u grčkom jeziku znači biljeg, pečat, urez, ranu, otisak ili pak znak koji se od davnine koristio kako bi označio pripadnost nečega ili nekoga. U kršćanstvu taj naziv označava pet rana raspetoga Krista utisnutih u ruke, noge i bok onoga koga je sam Bog vidljivo proslavio.

fra Miljenko Šteko

Naravno, stigmatizacija ne mora uvinjeti u sebi značiti pravo čudo, jer se slični fenomeni zapažaju i izvan prave mistike, ali možemo je, gdje je ona izraz i tjelesna posljedica mistične ljubavi prema Kristu i križu, promatrati s religioznim poštovanjem ako se ne iskoristiava za senzaciju – pojašnjava K. Rahner u svom *Teološkom rječniku*. Mnogi su znanstvenici, s različitim motivima i pristupima, proučavali pojavljivanje tih rana te pokušavali tumačiti njihove uzroke i odražaje. U franjevačkom svijetu poznato je ime Imberta Gourbeyre, liječnika koji je od početnoga materijalističkog polazišta, upravo na primjeru sv. Franje Asiškoga, došao do vjerničkoga stava koji zastupa većina katoličkih znanstvenika, a on se, u biti, sastoji od dviju protumačivih stvarnosti. Prva je da bi stigme značile izraz nadnaravne mistične komunikacije koja nutarnji svijet očituje izvanjski, na tijelu. Bog, dakle, daruje određenoj duši milost uliveno kontemplacije Isusove boli raspinjanja. Drugi pak to drže izravnim i čudesnim zahvatom Božjim, koji omogućuje rasvjetljenje i izravno djeluje na tijelo da bi ga u potpunosti suočio sa slikom raspetoga Krista (usp. FR, br. 88).

Znakovi čavala na rukama i nogama

Zanimljivo je da se u katoličkom svijetu prve stigme, na ovako izravan način, pripišuju upravo sv. Franji iz Asiza. Dogodilo se to, kako svjedoče životopisci, krajem ljeta 1224. godine na brdu Alverni (La Verne) dok je Franjo postio jednu od četrdesetnice. Zbog kronologije i jasnoće izraza, ovdje ćemo slijediti Bonaventurin opis iz 13. poglavlja životopisa. Piše on da se to dogodilo dvije godine prije nego što je Franjo dušu predao nebu. Nakon mnogih napora, vođen providnošću, Franjo je došao u osamu na spomenuto brdo. Kad je ondje, prema običaju, počeo postiti četrdesetnicu na čast svetom Mihaelu Arkandelu, više nego obično bio je obasut milosnim nadnaravnim promatranjem i nebeskim čežnjama. Štoviše, počeo je obilnije osjećati ulijevanje nebeskih darova. Bonaventura najprije opisuje zanimljiv susret s Božjom Riječi. Franjo je, naime, najprije pobožno molio, a potom s oltara uzeo evanđelistar i dao da mu ga jedan od subraće otvori, i to triput – u ime presvetoga Trojstva. I kad se kod svakog od tri otvaranja knjiga otvorila na tekstu koji opisuje Gospodinovu muku, Franjo je razabrao da se za života mora Kristu tako suočiti u patnjama i bolima muke kao što ga je naslijedovao u životnom djelovanju. U tom duhu, u tim danima povučenosti i posta, Franjo je nastavio moliti. I dok se jednoga jutra, oko blagdana Uzvišenja svetoga Križa, molio na obronku spomenute gore, ugledao je serafa koji je imao šest vatreñih, sjajnih krila, kako se spušta s neba. Kad se munjevitim letom spustio do mjesta na kojem je Franjo molio, među krilima se pokazao lik propeta čovjeka koji je imao ispružene ruke u obliku križa i noge pribijene na križ. Dva su mu krila bila izdigнутa iznad glave, dva su bila raširena za let, a dva su pokrivala cijelo tijelo. Kad je to ugledao, silno se zapanjio, a srce mu je ispunila žalost pomiješana s radošću. Radovao se, naime, milosnom pogledu kojim ga je Krist gledao u obliju serafa, ali prikovanost na križ mu je mačem suočavanja boli probadala dušu. Promatrajući neshvatljivo viđenje, shvatio je da je to djelo Božje providnosti i razabrao poziv i milost po kojoj bi mogao biti preoblikovan u oblije Krista propetoga – ali ne po mučeničkoj smrti tijela nego po žaru duše. Kad je čudesnoga viđenja nestalo, u njegovu je srcu ostao čudesan žar, a onda su se počeli pokazivati znakovi čavala na rukama i nogama kao što ih je malo prije video na liku propetoga čovjeka. Vidjelo se kako su ruke i noge u samoj sredini probijene čavlima. Glave su se čavala pokazivale na dlanovima ruku i na gornjem dijelu stopala, a vršci su im se nalazili na protivnoj strani. Glave su čavala na rukama i nogama bile okrugle i crne,

a šiljci dulji, zavinuti i kao sabijeni. Izlazeći iz samoga tijela, stršili su izvan njega. I desnemu je bok bio kopljem proboden i prekriven crvenom ranom. Iz njega je često istjecala sveta krv, koja je ostavljala trag

na odjeći. Nakon tog događaja, Franjo je nosio svoju svetu tajnu i šutio, ali su braća uporno tražila da im kaže nešto o tom doživljaju, navodeći evanđeosku prispolobu kako se talenti ne smiju sakriti. I Franjo je,

potaknut snagom evanđeoske riječi, s velikim strahom ispriporijedao tijek viđenja i nadodao kako je onaj, koji mu se ukazao, nešto rekao što ne bi nikada, dok bude živ, mogao otkriti njednom čovjeku.

Nedokučiva tajna

Kad se navršilo četrdeset dana što ih je odlučio provesti u samoći i došla svetkovina svetoga Mihaela Arkandela, Franjo je isšao s brda noseći sa sobom nedokučivu tajnu i lik Propetoga!

Kad je, dvije godine nakon tog događaja, sveti Franjo umro – u listopadu 1226., brat Ilija je posao poznato *Pismo* u sve franjevačke provincije. Brat Ilija piše: „Prije smrti brat i otac naš pojavio se raspet, na svome je tijelu nosio pet rana koje su doista bile biljezi Kristovi.“ Toma Čelanski, govoreći o stigmama sv. Franje, svjedoči: „To smo vidjeli mi koji ovo govorimo. Rukama smo doticali ovo što riječima opisujemo“ (3Čel 5). I Bonifacije, jedan od Franjinih životnih suputnika, pozvan o ranama kazati istinu braći na zborovanju u Genovi (1254.), plačući je posvjedočio: „Ove su ih moje oči vidjele, i ove su ih moje grješničke ruke doticale“ (FR, 88.).

Crkva je ovo čudo potvrdila snagom brojnih papinskih pisama, a liturgijski kult stigmi proširio se ubrzo nakon smrti sv. Franje. U četrnaestome stoljeću, za Sveopćega franjevačkog zborovanja u Cahorsu (1337.), određeno je „da se u Franjevačkome redu slavi svetkovina rana blaženoga Franje“. Kasnije je papa Klement IX. to liturgijsko slavlje proširio na cijelu Crkvu, upućujući pogled vjernika na knjigu Otkrivenja (peto i dvanaesto poglavlje) koja govori o Janjetu koji još nosi pečat svoje muke, te zahvaćeno slavom, privlači sebi svoje odabranike. Nema sumnje da je sv. Franjo svojom pojavom obilježio kršćansku povijest kao čovjek koji je bio u svemu suočljen s Kristom, sve do ureza znakova njegove Muke. Bartol iz Pize (XIV. st.) je do te mjere naglašavao tu suočljenost da ga je nazvao „alter Christus“. Nije čudo da će kasnije mnogi protivnici Crkve, a posebno pojedinci luteranske Reforme, napadajući Crkvu, udariti snažno po stigmatiziranome sv. Franji. No, uza sva možebitna prenaglašavanja i kriva predstavljanja u povijesti, sv. Franjo ostaje čisti uzor kršćanske ljubavi prema Kristu raspetom. Neka i nas, prigodom ovoga velikoga franjevačkog jubileja, blagdan Rana sv. Franje još jače privuče na pobožnost Kristove muke i raspinjanja.

Obilježavanje 800. obljetnice utemeljenja Franjevačkog reda u BiH započelo je 1. kolovoza prošle godine u Srebrenici, a završna svečanost održat će se na Čerigaju kod Širokog Brijega, 7. listopada 2009.

MISNO SLAVLJE U PODMILAČJU

Podmilačje je još jedanput okupilo tisuće vjernika. Ovaj put u glasovitom svetištu sv. Ive proslavljenja je 800. obljetnica utemeljenja Franjevačkog reda.

Više od stotinu svećenika, više stotina časnih sestara, trećara i nekoliko tisuća vjernika okupilo se 30. kolovoza u Podmilačju kod Jajca, u svetištu sv. Ive, kako bi zajednički obilježili središnje slavlje u sklopu obilježavanja 800. obljetnice utemeljenja Franjevačkog reda.

Svečanost je organizirala Konferencija južnoslavenskih provincijala, pa su se tako u Podmilačju našli provincijali franjevačkih provincija iz BiH, Hrvatske i Slovenije. Sveti misno slavlje predvodio je fra Josip Sopta, provincijal provincije sv. Jeronima iz Zadra, ujedno i predsjednik Konferencije južnoslavenskih provincijala. Fra Josip je u propovijedi govorio o značenju Franjevačkog reda, svećenika ali i redovničkih zvanja te trećara i franjevačke mladeži.

Propovjednik je kazao kako je rijeka Franjevačkog reda, koja je potekla od sv. Franje, izrazito živa i danas se prelijeva kroz svoje redove i utječe na živote ljudi, ostavljajući pozitivan trag, trag svoga utemeljitelja.

U Podmilačje su hodočastili vjernici sa svih strana BiH, ali i susjedne Hrvatske. Na kraju sv. Mise izrečena je recitacija - povjesni osvrт na ulogu franjevaca na ovom prostoru. Također je održana i molitva za svećenička zvanja. Uz provincijale iz BiH, fra Ivana Sesara i fra Lovru Gavrana, iz Hrvatske fra Josipa Soptu i fra Željka Tolića, u Podmilačju je nazočio i slovenski franjevački provincijal fra Viktor Patež.

Obilježavanje 800. obljetnice utemeljenja Franjevačkog reda u BiH započelo je 1. kolovoza prošle godine u Srebrenici, a završna svečanost održat će se na Čerigaju kod Širokog Brijega, 7. listopada 2009.

VRIJEME - PUTOVANJE S BOGOM

Kako bismo izabrali Boga, ostvarili svoje mogućnosti, napredovali i sazreli te tako postali savršeni, potrebno je vrijeme. Smisao vremena se i krije u tome da možemo na svom ljudskom putu napredovati i rasti. Zahvaljujući upravo vremenu, sjeme koje je Bog u nas posijao može prokljati i postati stablo. U vremenu imamo mogućnost sudjelovati u Božjem stvaranju sebe samih.

s. Dominika Anić

Usvom životu nužno dolazimo do trenutka u kojem se pitamo o smislu vremena i prolaznosti života. Zašto trebamo proživljavati ovaj čudni život sa svim njegovim poteškoćama i mukama, sa svim našim grijesima, neuspjesima i promašnjima? Zašto nam Bog ljubavi, jednostavno, nije darovao sve odjednom, cijelu vječnost, kako se ne bismo trebali mučiti u vremenu prije nego stignemo na cilj? Zašto na svom putu prema punini života moramo napraviti bezbroj malih, klimavih koraka, a za veliki broj njih postoji rizik da budu krivi koraci? Mogli bismo ovako redati mnoštvo pitanja na koja nemamo pravih odgovora ili ih imamo nepotpune i okrnjene. Pogotovo ako odgovore tražimo negdje izvan nas samih.

Darovana šansa za rast

Kad pokušamo razmišljati nad ovom čudnom situacijom u kojoj smo se zatekli u vremenu, u ovom našem vremenu kakvo jest, nužno se nademo zbumjeni. Susrećemo svoju najdublju čežnju za apsolutnim i cjelovitim ali uvijek iznova udaramo o zidove svojih ljudskih granica i spotičemo se o tek male fragmente naših postignuća. U našem životu sve postižemo stupnjevito. I često doživljavamo kako nismo svoji u vlastitoj koži, kako smo se izmjestili iz sebe samih i tražimo se onamo gdje nas, u biti, nema. I tu dolazi do velikog rascjepa između onoga što uistinu jesmo i onoga što bismo htjeli biti. Živimo kao u tudini, rascjekani iznutra a time onda i nervozni izvana. I slutimo to bolno nepodudaranje u kojem kao raspeti stojimo između prošlosti i budućnosti, često bez snage da budemo potpuno u onome što jedino imamo a to je ovo naše SADA. Zato i život doživljavamo kao dužnost „ucjeljenja“, da svu tu našu mnogostrukost pretvorimo u savršenu cjelinu, da budemo u potpunom skladu sami sa sobom i s Bogom. A to nam se tako često čini „nemogućom“ zadaćom, pa

se pitamo: Zašto nas Bog od početka nije savršenima stvorio i tako nas oslobođio muke sustvaranja nas samih?

Ali Bog nam je, očito, htio dati šansu sudjelovanja u vlastitom životu, koji se saстоje u vječnom uzajamnom davanju i primanju. Jer, da nas je stvorio savršenima, uskratio bi nam tu mogućnost da dajemo i na taj način bismo izgubili bitni aspekt ljubavi, koja je uvijek i davanje i primanje.

Iz vlastitog iskustva znamo koliko nas davanje oplemenjuje i čini sretnima. Kad nas Bog ispusti iz svojih ruku, mi nismo gotovi, tek tada počinje proces polaganog, svakidašnjeg sustvaranja naše osobnosti kroz darove i mogućnosti kojima nas je opskrbio. Jedan od najvećih darova jest slobodna volja, u kojoj i Boga samoga možemo izabrati ili odbaciti. U tome se krije smisao „zabranjenog stabla“ s početka Biblije. Bog čovjeka stavlja pred odsudan izbor jer on ne će monopol na velikodušnost i ne želi čovjeku nametnuti jednostranu zahvalnost. On hoće da i čovjek može biti velikodušan a Bog zahvalan.

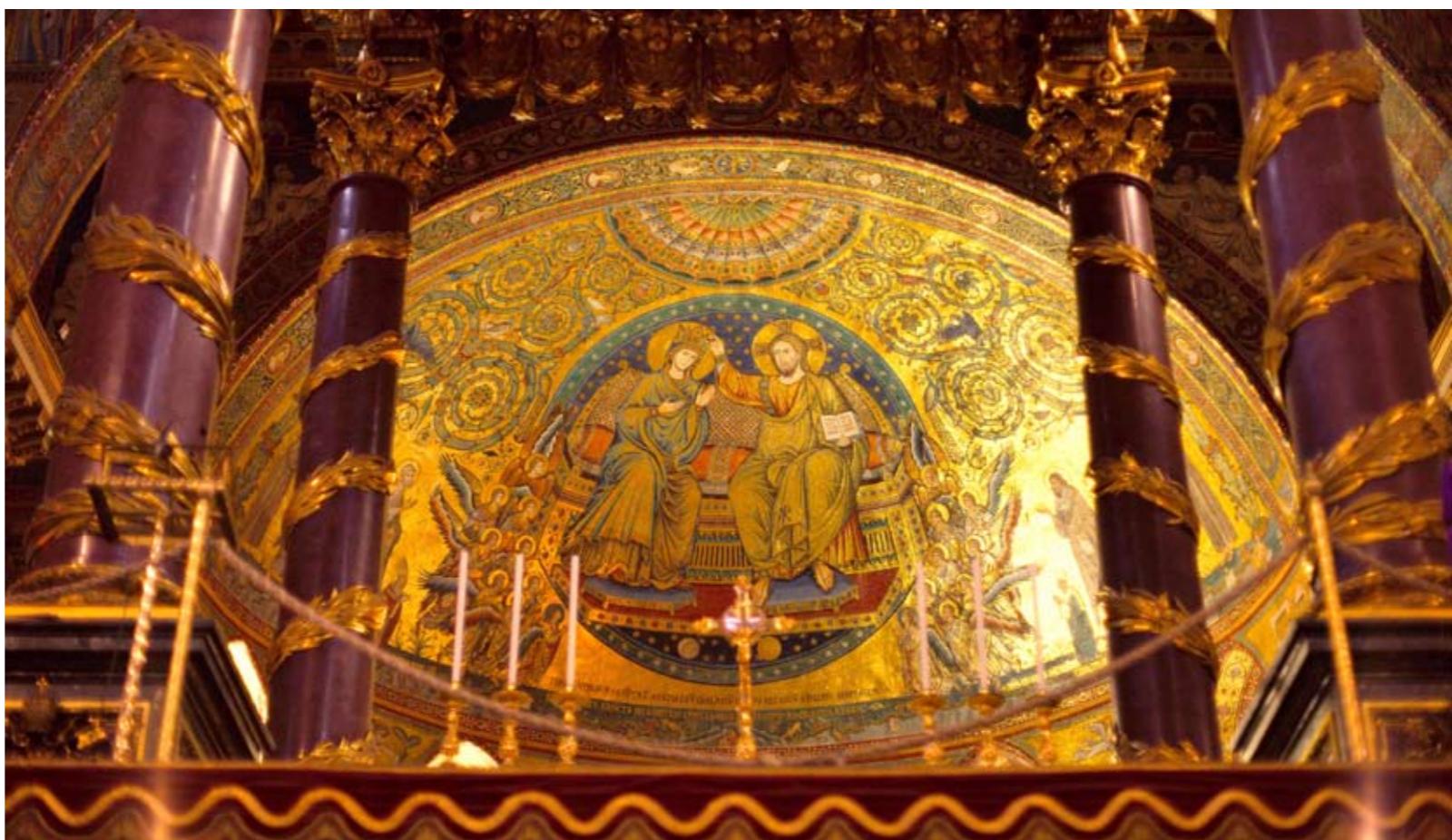
Kako bismo izabrali Boga, ostvarili svoje mogućnosti, napredovali i sazreli te tako postali savršeni, potrebno je vrijeme. Smisao vremena se i krije u tome da možemo na svom ljudskom putu napredovati i rasti. Zahvaljujući upravo vremenu, sjeme koje je Bog u nas posijao može prokljati i postati stablo. U vremenu imamo mogućnost sudjelovati u Božjem stvaranju sebe samih.

Znak Božje strpljivosti

Vrijeme je jedan od znakova Božje strpljivosti s nama. Ili, bolje kazano, vrijeme je utjelovljenje Njegove strpljivosti. „Stojim na vratima i kucam“ (Otk 3,20). Upravo to što Bog još stoji na vratima, proizvodi vrijeme. Njegovo stajanje pred mojim vratima, moje je vrijeme, dragocjeno vrijeme moga vlastitog života, moja prilika. Time što Bog stoji pred mojim vratima i daje mi

moje vrijeme, pokazuje koliko cijeni moj odgovor. Otuda, rasti i sazrijevati u ljudskosti, za mene znači učiniti vrijeme između Božjega kucanja i moga odgovora što kraćim. I kad bi čovjek u vremenu, u vremenu njemu darovanom, ostao potpuno gluhi na Božji govor i ravnodušan na Njegovo čekanje obesmišljajući vrijeme, ne bi u tome potpuno uspio, jer Bog nikada ne odstaje i ne prestaje se nadati i ne gubi strpljivost u čekanju čovjeka.

On, čija je ljubav potpuna i savršena, razumije našu ljudsku nepotpunost, djelomičnost i premišljanje, naše vječno okljevanje između pitanja i odgovora. I zato nam daruje vrijeme u kojem smješta svoje

strpljivo čekanje da se razvije i da se dogodi naše odlučno DA. Da – našem vlastitom životu kakav jest. Da – okolnostima u kojima jesmo. Da – našim svakidašnjim obvezama i odnosima.

Zivjeti u vremenu znači biti blagoslovjen neslućenim mogućnostima da u prolaznostima vremena otkrivamo vječnu neprolaznost i da, upotrebljavajući ga ispravno, u vremenu donosimo plod, „plod koji ostaje“ (Iv 15,16). Možda ova činjenica i jest ono što najviše oduševljava. Nema ništa labavije i prolaznije od vremena, a ipak ono može biti potpuno ispunjeno nečim „što ostaje“. I upravo plodovi onoga tko potpuno prihvata prolaznost vremena, tko ništa ne pokušava zadržati za sebe nego dopušta da sve ima „svoje“ vrijeme, najviše „ostaju“.

Sve ima svoje vrijeme

Tko se pomirio s vremenom kao darom Božje dosjetljive ljubavi i skrbi za čovjeka, svjedoči da je razumio ono o čemu biblijski Propovjednik govori: „Sve ima svoje doba, i svaki posao pod nebom svoje vrijeme. Vrijeme rađanja i vrijeme umiranja; vrijeme sađenja i vrijeme čupanja posađenog. Vrijeme rušenja i vrijeme građenja...“ (Prop 3,1-5).

Živjeti u vremenu znači biti blagoslovjen neslućenim mogućnostima da u prolaznostima vremena otkrivamo vječnu neprolaznost i da upotrebljavajući ga ispravno u vremenu donosimo plod, „plod koji ostaje“ (Iv 15,16).

U procesu ljudskoga zrenja, naime, u našem životu postoje mnoge etape koje trebamo ostvariti, mnogi koraci koje trebamo napraviti. Trebamo biti sretni i zahvalni što sve ima „svoje“ vrijeme. Vrijeme je bogatstvo. Ono nam omogućuje da se razvijamo a da ne moramo preskakati neke bitne faze u procesu. Za svaki korak postoji vrijeme. I obratno: svaki trenutak koji nam je dan, dan je kako bismo mogli makar malo rasti, ljudski sazrijevati. Vrijeme je darovana mogućnost za nadilaženje sebe. Nas današnje ljude ne treba poučavati da je vrijeme bogatstvo. Da je vrijeme novac, to svi znaju i citiraju. Pitanje je samo nije li to proračunato, kvantitativno gledanje na vrijeme čista suprotnost onomu zašto je vrijeme stvoreno. Istina, nije krivo u vremenu gledati i mogućnost proizvodnje i zarade. Ali ako se to toliko nagašava da se jedina vrijednost vremena

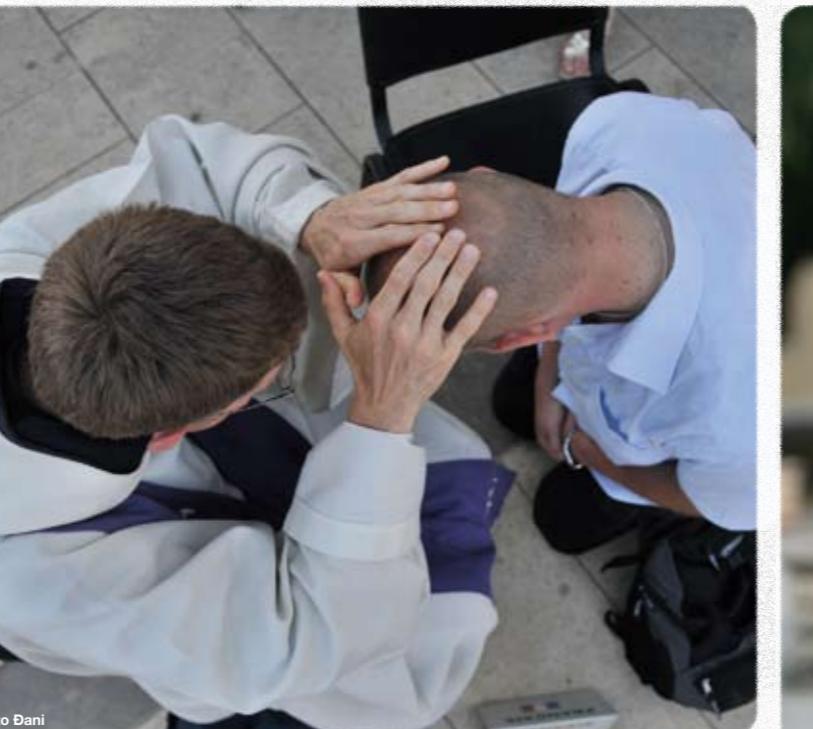
vidi u tome, onda se promašuje život. Naš rad u vremenu bi nam trebao pružati mogućnost za rast i što ljepši život a ne da se u iscrpljujućem radu ubija svaki život. Na koncu, sve ovisi kako shvaćamo čovjeka, a i njegov razvoj. Je li naša ljudska bit putovanje prema smrti ili prema životu? Investiranje većine vremena u sakupljanje novca, izvanske slave i ugleda, sve to pretvara život u putovanje prema „smrti“. Ništa nas od naše isprazne stečevine ne može slijediti i to je gotovo zastrašujući gubitak vremena, kojem smo svi skloni.

Traženje kraljevstva

Isus nam je jasno sugerirao kako je najbolje koristiti vrijeme, u što ga uložiti, čime ispuniti: „Tražite najprije Njegovo kraljevstvo, a sve će vam se drugo nadodati“ (Lk 12,31). Dobar savjet ali, čini se, rijetko primjenjivan. Iz straha da ne ćemo imati sve što poželimo, lako zanemarimo te Isuseve riječi i pokušavamo se sami snaći, sami osmislići svoje vrijeme. Isus nam, međutim, savjetuje, ako uložimo sve svoje snage i svu sposobnost na unutarnji razvoj, sve materijalno dobijemo gotovo badava i to onoliko koliko nam treba. Ono što nam ne treba, ionako je od viška, te nas samo opterećuje i stvara nam muku. Najteže od svega jest povjerovati da je to tako kako Isus kaže. A jest! Imamo i danas toliko divnih svjedočanstava kako se Božja providnost i dobrota brinu za one koji se brinu oko izgradnje Božjeg kraljevstva.

Potpuno povjerenje i oslonjenost na Boga rezultiraju blagoslovom i unutarnjim zadovoljstvom za one koji se usude tražiti ga, makar u materijalnom smislu i živjeti skromnije. Kraljevstvo Božje nije jelo i piće nego pravednost, mir, milosrde i radost. Jasno, kraljevstvo Božje ne isključuje materijalnu dimenziju života. Štoviše, Bog sve blagoslovuje. Jer je sve stvorio i u svejmu se očituje. Sve nam može biti znakom Njegove prisutnosti. Ali znak nikada nije Bog. Znak je tu samo da nas uputi na veću stvarnost u Bogu sakrivenu. I zato je vrijeme veliki znak i dragocjeni dar o kojem trebamo dublje razmišljati i svjesno ga isputiti onim što „ostaje“.

20. mladifest

ŽRTVA KOJA MIJENJA SVIJET

PAPA BENEDIKT I KOZMIČKA REVOLUCIJA EUHARISTIJE

fra Tomislav Pervan

Od samih početaka svoga teološkoga promišljanja, za Benedikta XVI. euharistija predstavlja središnji, revolucionarni događaj u Kristovoj Crkvi. Naime, od vremena starih otaca ne postoji zaseban nauk o euharistiji ni zaseban nauk o Crkvi. Sve se preljeva, jedno u drugo. Crkva nastaje komuniciranjem samoga Gospodina s ljudima. On se ljudima predaje, stupa u zajedništvo s nama i tako ljudi povezuje međusobno.

Crkva je Gospodinova komunikacija s nama, i tako se stvara naše međusobno zajedništvo. Crkva se rađa oko oltara i zajednica postaje mjestom istinske komunikacije. Mjesne su zajednice žive stанице u kojima djeluje cijeli organizam Kristova tijela. Sav crkveni ustroj proizlazi iz euharistijskoga središta. Ne polazimo li od te sredine, te životne srčice, nemoguće je u Crkvi bilo što shvatiti. Ona ostaje puka institucija. I to zajedništvo nastavlja se i nakon slavlja sakramenta urastanju u Krista, osobnom komunikacijom s njime, u ozračju klanjanja, u svagdanu. I tu - u svagdanu - odvija se tiki prevrat srca i svijeta.

Papa nas redovito iznenađuje uzimajući u usta izričaj 'revolucija'. On naglašava kako istinska revolucija, prevrat, može doći samo od Boga. Već za Svjetskoga dana mlađih prije četiri godine izrekao je misao kako kršćanska revolucija u svijetu ima svoju srž u ljubavnom predanju samoga Isusa Krista, koji sve preobražava snagom euharistije. Krist - pretvarajući kruh u svoje tijelo i vino u svoju krv - te dijeleći sebe apostolima i suslijedno nama, anticipira svoju smrt, tako da ono što je naizgled nasilje i brutalna sila - naime, Kristovo razapinjanje i smrt - iznutra postaje činom ljubavi u kome se on sam daruje, do kraja, posve. Svećenik - sakramentalno suočljen s Kristom, Glavom Crkve - prinosi tu žrtvu za spas ljudi. Čini on to snagom svoga ređenja, imajući udjelu u životu 'novoga stvorenja'. Tu mu punomoć daruje milost reda. Da bi se vjerniku pomoglo u njegovim opravdanim iščekivanjima spasenja, ta punomoć nije vezana uz konkretno stanje pojedinoga svećenika. Ali, svećenik je ipak dužan težiti u životu prema svetosti i savršenosti te se uključiti u kozmičku revoluciju snagom euharistijske žrtve.

Papa Benedikt proglašio je i svečano otvorio 19. lipnja Svećeničku godinu, kako

bi i danas istaknuo ulogu svećenika te kako bi i svećenici mogli odahnuti i udahnuti u sebe novu snagu. Želi da svećenici mole i da se za njih moli. Papa traži od svih vjernika da se suoče sa svetim darom svećeništva. To je preduvjet za mogućnost da se ozbilji Božja pretvorbena revolucija za sve naraštaje. Središnji čin pretvorbe, pobjeda naime ljubavi nad smrću i oslobođenje od grijeha, utiskuje biljež cijelome svijetu, oblikuje cijeli svijet: On definitivno izvodi revoluciju zauvijek, 'za sve ljudi na oproštenje grijeha', koji vjeruju u Krista, Bogu ugodno pashalno Janje koje se predalo Ocu za mnoge.

Na taj način postaje bogostovljje mjesto spomena Kristove žrtve ljubavi te mjesto gdje se Bog očituje u svijetu. "I kao što je Krist u sebi ujedinio čovještvo", tako je "i Stvoritelj ujedinio u čovjeku kozmos. On nam je pokazao kako u zajedništvu s Kristom ujedinjujemo kozmos te tako dospievamo zbiljski do otkupljena čovječanstva" (Audijencija 25. lipnja 2008. o Maksimu Priznavaoču). To bogoslužje svjetske povijesti koje obuhvaća nebo i zemlju te u čijem je središtu Isus Krist, koji je u sebi konačno ujedinio svemir, ne gubi se u nadobudnoj moralizatorskoj duhovnosti. Jer "svi ste vi. Jeden u Kristu Isusu".

"U tim se riječima dade zamjetiti istina i snaga kršćanske revolucije, najdublje revolucije u ljudskoj povijesti koja se dade iskusiti u ozračju, u okružju euharistije. Tu se u nazočnosti samoga Gospodina sabiru ljudi različite dobi, spola, društvenoga položaja, različitih političkih nazora. Euharistija ne može biti nikada nešto privatno ili pridržano samo za ljudi koji su na emocionalnoj osnovici ili po prijateljstvu bliski jedni drugima. Euharistija je javni kult koji u sebi nema ništa ezoterijskoga ili isključivoga" (Homilija na Tijelovo, 22. svibnja 2008.). Liturgija je svadbeni sve-

čanost u kojoj se nebo spušta na zemlju, u prolaznost. Liturgijski čini na zemlji stupaju se s nebeskom liturgijom. "Tko bi od vjernika mogao sumnjati u to da su kod onoga misterija Isusa Krista prisutni korovi anđela, da se najuzvišenije povezuje s najneznatnijim, da se zemaljsko povezuje s nebeskim, vidljivo i nevidljivo postaju jedno" (sv. Grgur Veliki).

Benedikt XVI. neumorno ističe kozmičku dimenziju kršćanstva u mozaiku vjeće Crkve koju tako divno razlaže i obasjava u svojim katehezama cijelom svijetu. Ta dimenzija jest ozbiljenje čovjekova otkupljenja i cjelokupnoga stvorenja u Isusu Kristu. Ishodeći od toga povjesnoga događaja uvodi nas on ustrajno u vjeron i predlaže liturgiju, "istinsko i primjerenog bogoslužje" kako je naziva apostol Pavao, kao "novi oblik života vjernika kršćanina". Upravo kao što je Papa u svome magistralnom govoru u Regensburgu (12. rujna 2006.) istaknuo: kršćansko je bogoslužje "latréia logiké" (usp. Rim 12,1), tj. "bogoslužje koje je u suglasju s vječnom Riječi i našim razumom".

Uobičeni oblik toga bogoslužja jest Rimski kanon, ili "prva" euharistijska molitva. Ta najvažnija molitva Crkve sažimlje u sebi 'kanon', pravilo kršćanske revolucije. To je pravilo Papa pojasnio ove godine na Veliki četvrtak, u bogoslužju Gospodnje večere. U toj homiliji, na uistinu jedinstveni, prožeti i naučiteljski način Papa je protumačio 'kanon', pravilo i temelj svake kršćanske molitve. U završnoj katehezi o liku i nauku apostola naroda, svetome Pavlu, Papa je ove godine 9. siječnja skrenuo pozornost na tu značajku koja utemeljuje Crkvu. Pavao u Kristovu križu vidi povjesni prevrat koji preobražava i obnavlja zbilju bogoslužja. Kristov je križ nadomjestio stari simbolički kult čežnje stvarnim bogoslužjem ljubavi koje se u Rimskom kanonu naziva "rationabile obsequium", "bogoslužje u kome čovjek u svoj svojim cijelini postaje kao razumno biće sam klanjanje, proslava živoga Boga". U euharistiji biva prisutnom istinska žrtva Isusa Krista. Zajednica koja slavi euharistiju sjedinjuje se i preobražava s Kristom. I tako zajednica vjernika ostvaruje misionarski čin u svijetu. Kozmička liturgija jest bogougodna žrtva, posvećena Duhom Svetim, ona preobražava svijet, a u svome jedinstvu obuhvaća stvaranje, otkupljenje i ponovni Kristov dolazak.

U tome jedinstvu – i samo tako – može se postati u Njemu i s Njim "živa žrtva",

prinositi "duhovno bogoslužje". Žrtvovane su životinje trebale zamijeniti čovjeka, služile su kao "zamjena", ali nisu mogle zamijeniti čovjekovo darivanje samoga sebe. Isus Krist, u svome darivanju Ocu i nama, ne stavlja se na naše mjesto, već nosi u sebi čovjeka, naše grijeha i našu želju; predstavlja nas, preuzima na sebe sve naše. U zajedništvu s Kristom, ostvarenom u vjeri i u sakramentima, postajemo, unatoč svim svojim nedostatcima, živa žrtva: zbiva se "duhovno bogoslužje".

Upravo u surječju sa Svećeničkom godinom, pokazuje propovijed od Velikoga četvrtka o uspostavi euharistije – kako nam je prenosi Rimski kanon – svu svoju snagu. Benedikt XVI. naglašava kako je cijeli kanon velika i odulja molitva i kako se samo kroz molitvu i u molitvi vrši svećenički čin pretvorbe, "transubstancijacija naših darova kruha i vina u tijelo i krv Kristovu". U molitvi promatra Crkva Gospodinove ruke kako blagoslovljaju, kako pretvaraju kruh u njegovo tijelo. Sakramentalnim činom stvara se "krvno srodstvo" ljudi s Bogom. "Isusovim utjelovljenjem, njegovom prolivenom krvlju uključeni smo u krajnje realno krvno srodstvo sa samim Isusom te time i s Bogom." I time biva jasno kako je euharistija daleko više od običnoga blagovanja. "Ona je svadbeno slavlje koje počiva na samodarivanju, samozručenju samoga Boga u smrt". Bog i čovjek postaju partneri. Novi žavjet, "nouum testamentum", jest neraskidiv i on je čisti Božji dar.

Produbljenje molitvenog pravila u Rimskom kanonu, u kome se događa ozbiljenje djela otkupljenja u molitvenom obliku, za Benedikta XVI. je odgovor na postulat Sabora kako liturgija "pridonosi tome da vjernici živeći izražavaju i drugima očituju Kristovo otajstvo i izvornu narav prave Crkve" (Konst. o svetoj liturgiji, 2). "Njezina je, naime, vlastitost da je ujedno ljudska i božanska, vidljiva i obdarena nevidljivim zbiljnostima, gorljiva u djelovanju, a odana kontemplaciji, prisutna u svijetu, a ipak putnica; i to tako da je u njoj ljudsko upravljeno i podređeno božanskom, vidljivo nevidljivome, djelovanje kontemplacije, a ono sadašnje budućem gradu za kojim tragamo" (nav. mj.).

Benedikt XVI. jest "euharistijski papa". U vremenu nesigurnosti, improvizacije, samovolje i svodenja misterija, otajstva na čovjekovu mjeru ili na ono što se od

čovjeka može 'tražiti', u vremenu u kome prevladava želja za banalnim, otrcanim te u vremenu kad otrcanost i krilatice zamjenjuju istinsku katehetsku pouku, stavlja on svećenika, Kristu suočljena te time novoga čovjeka, pred njegovu bitnu, najintimniju zadaću: Naime, uključiti vjernike kroz "latréia logiké" posvema u Kristovo tijelo te iz dana u dan slaviti zaruke sa Stvoriteljem svemira. Jer, kao Crkva i kao Kristovi svećenici "navješćujemo Isusa iz Nazareta, Gospodina, raspotoga i usrsloga Krista, Gospodara vremena i povijesti, u radosnoj sigurnosti kako ova istina odgovara najdubljim očekivanjima ljudskoga srca. U tajni utjelovljenja Riječi, u činjenici da je Bog postao jednim od nas, kao i mi, nalazi se i sadržaj i metoda kršćansko-g navještaja.

Poslanje ima ovdje svoje stvarno životno središte: u Isusu Kristu. Središnjost Kristova nosi sa sobom ispravno vrijednovanje svećeništva bez koga nema ni euharistije, a pogotovo ne poslanja, pa ni same Crkve." (Nagovor 16. ožujka 2009.). U euharistiji je svećenik, naglašava Papa u propovijedi za Misu posvete ulja na Veliki četvrtak ove godine, predmolitelj današnjih vjernika. "Kad se iznutra sjedimo s tim molitvama, kad dopustimo da nas one vode i preobrazе, tada će i vjernici otkriti te riječi i suživjeti se s njima. I tada ćemo svi mi zajedno biti zbilja 'jedno tijelo i jedan duh's Kristom". Jedinstvo medju kršćanima postaje stvarnost. Liturgija euharistijske žrtve postaje zajedništvo u Kristovu tijelu i krvi, štoviše: Sama božanska objava postaje liturgijom, jer Krist moli za učenike za njihovo zbiljsko posvećenje koje će preobraziti njihovo biće, njih same. Kako liturgija ne bi ostala samo obredni čin, nego stvarno izručenje vlastitoga bića Gospodinu.

Stoga je posve Jasno da zadiranja u liturgiju predstavljaju zadiranja u tkivo i biće same Crkve. Liturgijski život i crkveni život nazuže su isprepleteni. Liturgija nije funkcionalni izričaj nekakva stanja, nego odgovor na pitanje vjere spram njezinog smisla. Zatamni li se ta ontološka dimenzija u korist relativističke funkcionalizacije - rezultat je život u fragmentu, simbol u fragmentu i Crkva u fragmentu, sve fragmentirano. Tko je kadar 'de-fragmentirati' kao u računalu, sabrati rasute kamenčice i komadiće? Samo Gospodin komu se cijelim bićem predajemo. On stvara jedinstvo u nama i oko nas.

ČETRDESET PET GODINA SVEĆENIČKOG ŽIVOTA

Unedjelju 9. kolovoza 2009., u župnoj crkvi sv. Jakova u Međugorju, fra Ante Perković, fra Oton Bilić, fra Ferdo Majić, fra Dinko Maslač, fra Ivan Kvešić i fra Ljubo Krasić proslavili su 45 godina svećeničkog života. Svećano misno slavlje predvodio je fra Ljubo Krasić, slavljenik na službi u Chicagu. Na početku misnoga slavlja slavljenike je pozdravio dr. fra Miljenko Šteko, vikar Provincije, čestitajući jubilej u ime Hercegovačke franjevačke

provincije, spriječenog provincijala dr. fra Ivana Sesara, te u ime međugorskog župnika fra Petra Vlašića.

Fra Ljubo je u propovijedi govorio o svojoj obitelji, o tome kako je postao svećenikom, istaknuvši kako su on i njegova supruga čuli Isusove riječi kao poziv i pošli za njim u vremenima kad je to bilo nezgodno i opasno. „Gospodin nas je vodio kroz škole, od grada do grada, od države do države, od kontinenta do kontinenta, onda kad ni-

smo imali svoje države, sjemeništa, ni novicijata. Hvalimo ga i slavimo, jer sve imamo, a posebno što imamo Gospino mjesto, što imamo njezin zagovor i ljubav, mjesto i oltar gdje Gospodina slavimo sa svim narodima svijeta!“ – kazao je fra Ljubo te poručio mladima i roditeljima da ne bi izrasli u Franjine sljedbenike da nisu imali roditelje Franjina duha, nadahnuća, vjere, prihvatanja i poteškoća i političkih progona kao plana i dara Božjeg. Fra Ante, fra Oton, fra Ferdo, fra Dinko, fra Ivan i fra Ljubo zaređeni su na Širokom Brijegu 2. kolovoza 1964.

foto Danijel

ČETRDESETA OBLJETNICA SVEĆENIČKOGA REĐENJA

Tekstom 32. Psalma - „Poučavam te, put ti kazujem kojim ti je ići; oko moje bdiće nad tobom“ – franjevci Hercegovačke franjevačke provincije: fra Ivan Dugandžić, fra Berislav Kutle, fra Ante Leko, fra Vitomir Musa, fra Tomislav Pervan, fra Ilija Puljić, fra Ljubo Vlašić, te fra Franjo Vrgoč, član provincije Bosne Srebrenice, proslavili su u subotu 22. kolovoza u Međugorju 40. obljetnicu svoga svećeničkoga ređenja. Svećano misno slavlje u 19

sati predvodio je provincial Hercegovačke franjevačke provincije fra Ivan Sesar, a homiliju je izrekao slavljenik fra Tomislav Pervan. Pred početak misnoga slavlja svećare je predstavio župnik fra Petar Vlašić, čestitajući im ovaj jubilej u godini Velikih jubileja – 800 godina od utemeljenja Franjevačkoga reda, 2000 godina od rođenja apostola Pavla, te aktualne Svećeničke godine koju je na blagdan Srca Isusova proglašio papa Benedikt XVI. Župnik je

foto Danijel

PROSLAVLJENA SVETKOVINA VELIKE GOSPE

Za svetkovinu Velike Gospe Međugorje je pohodilo više desetaka tisuća domaćih i inozemnih vjernika. Prema evidenciji Župnoga ureda Međugorje, toga dana u crkvi, kapelici i na vanjskome oltaru slavljenja je 21 sv. Misa na hrvatskome i drugim jezicima, a slavilo je i suslavilo 150 svećenika. Sv. Misu u 11 sati predvodio je

međugorski župnik fra Petar Vlašić, a svečanu večernju sv. Misu u 19 sati predvodio je fra Miljenko Šteko, vikar Hercegovačke franjevačke provincije.

Ovogodišnju svetkovinu posebno su obilježili mnogi bosonogi hrvatski hodočasnici s krunicom u ruci, koji su, nakon mnogih kilometara pješačenja, tijekom noći pristi-

zali u Međugorje. Međugorske isповjedaonice otvorile su svoja vrata za sakrament pomirenja već od 4 sata ujutro, a prva sveta Misu slavljena je u 5 sati. Mnogi inozemni hodočasnici nastavili su svoj višednevni boravak u Međugorju sudjelujući u pobožnostima kod crkve i obilazeći međugorska molitvena mjesta – Križevac i Podbrdo.

snimio Stipe Čavar

IZLOŽBA AKVARELA

Usrijedu 5. kolovoza 2009. u dvorani Majčina sela otvorena je izložba akvarela pokojnoga nizozemskog umjetnika Jana Marinusa Rejnirsra (1927. – 2001.).

Podrijetlom iz protestantske obitelji, cijeli je život kroz svoje zanimanje arhitekta, četrdesetogodišnji bračni život i petero djece, bio u traženju istine. Naošao ju je 1984. god., kad je prvi put došao u Međugorje (i poslijе toga dolazio 15 puta), u konkretnoj molitvi i vjeri domaćim ljudi i hodočasnika. Od tada još intenzivnije slikao, tražeći u prirodi, posebno u valovima i nebu, suptilnost Božjeg lica i pokrete duše. Posebno je u prirodi doživljavao Božju svemoć i veličinu, a u životu je živio svoju žrtvu služenja poslu i obitelji.

Izložbu serije akvarela nastalih za njezinih posjeta Međugorju, s poznatim međugorskim motivima (njih 30-ak), postavio je Mario Vasilj, uz pomoć djelatnika i momaka iz Majčinog sela. Otvorenju izložbe nazočili su predstavnici umjetnikove obite-

li, njegova žena Jeanette, kćerka Fabienne i dvojica sinova, Pierre i Rocher, te naš župnik fra Petar Vlašić, ravnatelj fra Svetozar Kraljević, načelnik općine Čitluk Ivo Jerkić i mnogobrojni medijski predstavnici.

Paula Tomić

RADNA I DUHOVNA OBNOVA

snimila Paula Tomic

U organizaciji St. David's Relief Foundation iz USA (www.stdavids.org) u razdoblju od 25. srpnja do 7. kolovoza 2009. u Majčinu selu se održao jedanaest po redu „work camp“. Svrha ovoga dvotjednog projekta je dovesti hodočasnike-volonteere koji će tjeđan dana raditi na nekom humanitarnom projektu a drugi tjeđan na vlastitoj duhovnoj obnovi. Sudionike tradicionalno prate franjevci iz zajednice Franjevačke braće od Obnove (www.franciscanfriars.com).

Prvi tjeđan ovogodišnjeg „work campa“ prošao je u radnom druženju sa zajednicom Milosrdni otac, gdje su sudionici, zajedno s mlađicima iz Zajednice, radili na uređenju okoliša, sadili sadnice šipka, punili vrećice lavandom, izradivali krunice i ostale suvenire.

Drugi tjeđan su se pridružili tisućama mlađih iz cijelog svijeta na 20. međuna-

rodnom molitvenom susretu Mladifestu. Nakon veličanstvene duhovne okrjepe, u znak zahvalnosti za njihov rad i znatnu finansijsku pomoć koju su prikupili za Majčino selo, mlađici iz zajednice Milosrdni otac organizirali su zahvalunu večer kojoj su nazočili fratri iz župe Međugorje, sestre franjevke, gradonačelnik općine Čitluk, štićenici i zaposlenici Majčinog sela, predstavnici TV postaje Marian Vision i prijatelji iz Amerike.

Na kraju ovoga prekrasnog druženja, ravnatelj Majčina sela fra Svetozar Kraljević zahvalio je svima i istaknuo kako je prijateljstvo stvoreno ovih dana kao posijano sjeme koje treba zalijevati. Nadamo se da će iz nje ga izrasti prekrasno stablo koje će davati nove plodove prijateljstva.

Paula Tomic

IZ TRANSILVANIJE U MEĐUGORJE

Rumunjski franjevac, Bojte Csaba, u Međugorje je prvi put došao koncem srpnja sa svojim subratom fra Karлом Harmathom iz Novog Sada. „U Novom Sadu smo imali duhovne vježbe i fra Bojte je htio hodočastiti Kraljici Mira. Međugorje je u Rumunjskoj i te kako poznato“, rekao nam je fra Karlo.

„Došao sam kako bih se pomolio za 1800 djece o kojima vodim brigu. Nai-me, u Rumunjskoj smo osnovali Fondaciju ‘Sv. Franjo’, koja od 1992. skrbi o djeci koja su nakon pada komunizma u toj zemlji završila na ulici. Djeca žive obiteljskim životom, a smještena su u 50 mješta na području Transilvanije. Najveća kuća nalazi se u Devi, gdje u 19 obitelji imamo 200 djece. Ove godine djeca koju smo prvu udomili završavaju fakultete i postaju samostalni ljudi.“

Fra Bojte je, zbog svega što čini, godine 2004. izabran za osobu godine u Mađarskoj, a nakon hodočašća u Međugorje odlaže u Rim gdje će, u povodu franjevačkog jubileja, govoriti o svemu što franjevci u njegovoj zemlji čine za djecu i mlade.

„Gospa u Međugorju okuplja djecu oko sebe i zato je ovamo dobro doći. Nadam se da ćemo se uskoro opet vidjeti“, kazao nam je na rastanku fra Bojte Csaba.

Ivana Miletic

ŠPORTAŠICE U MEĐUGORJU

U Međugorju su sredinom kolovoza boravile rukometnice Ženskoga rukometnog kluba „Lokomotiva“ iz Zagreba.

Kapetanici ekipe Nikica Pušić ovo je prvi posjet Međugorju. U razgovoru za Radiopostaju „Mir“ Međugorje Nikica je istaknula kako je lijepo, uz stresne utakmice i treninge uhvatiti malo vremena i doći u ovu oazu mira. Drži kako su plodovi Međugorja brojni ljudi koji dolaze i obraćaju se.

Trener ovog kluba Zoran Mlinarić kazao je kako se u Međugorju osjeti mir i da uvijek rado dolazi.

Ženskom rukometnom klubu „Lokomotiva“ poželjeli smo mnogo sportskih uspjeha u budućnosti.

Dragana Dugandžić

STATISTIKE ZA SRPANJ 2009.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 102.000
Broj svećenika koncelebranata: 3.824 (123 dnevno)

BLAGDAN UZVIŠENJA SV. KRIŽA

snimio Tsvitko Bojic

Blagdan Uzvišenja sv. Križa u župi Međugorje tradicionalno se slavi prve nedjelje nakon Male Gospe. Ove godine bit će to 13. rujna.

U čast Svetе godine Otkupljenja 1933./34., potaknuti tadašnjim župnikom fra Bernardinom Smoljanom, međugorski su župljani na brdu ponad Međugorja sagradili monumentalni križ visok 8,5 a širok 3,5 metra. U njegovo su križište ugrađene relikvije Isusova Križa dobivene iz Rima, a na križu piše: „IHS - Isusu Kristu, Otkupitelju ljudskoga roda u znak svoje vjere, ljubavi i nade podigše O. Bernardin Smoljan, župnik, i župa Međugorje. Od svakoga zla osloboди nas, Isuse.“ Križ je blagoslovjen 16. ožujka 1934., a istoga dana, nakon pokorničke procesije od crkve do vrha brda, u njegovu je podnožju prvi put slavljeni i sv. Misa. Toga dana promijenjeno je i ime brda: umjesto dotadašnjeg imena Šipovac, brdo se zove Križevac. Već u rujnu 1935. biskup fra Alojzije Mišić odredio je da se na Križevcu slave godine na blagdan Uzvišenja sv. Križa slavi pučka Misa. Sve do 1981. bio je to blagdan za župljane i prijatelje iz okolnih mjesta, a od 1981. postao je to blagdan za hodočasnike iz cijelog svijeta. Već u rujnu 1981. na Misi na Križevcu sudjelovalo je oko 60.000 vjernika, a auta i autobusi bili su parkirani sve do iznad Tromede, prema Čitluku i Ljuboškom.

Krunica i pobožnost križnoga puta počinju u deset sati, a sveta Misa na Križevcu je u 11 sati. Kako bi se izbjegla stiska, župljani-ma i hodočasnicima preporučamo da se upute na vrijeme.

UMRO FRA BLAGO BRKIĆ

Usrijedu, 26. kolovoza 2009. u samostanu na Širokom Brijegu, opremljen svetim sakramentima, premisnuo je fra Blago Brkić u 90. godini života, 73. godini redovništva i 67. godini svećeništva.

Obnašao je službu župnog vikara i župnika, a kao misionar je u Kongu u Africi proveo 25 godina. U samostanu na Širokom Brijegu boravio je od 1994. godine do svoje smrti.

Fra Blago je pokopan na širokobriješkom groblju Mekovcu. Svetu Misu zadušnicu vodio je mjesni biskup Ratko Perić, u koncelebraciji s provincijalom fra Ivanom Sesarom, zadarskim provincijalom fra Josipom Soptom, fra Blaginim nećakom, briješkim gvardijanom fra Branimirovom Musom, župnikom fra Stipom

Biškom, fra Stojanom Zrnom, misionarom koji je živio i radio s fra Blagom u Kongu, vlč. Tomom Kneževićem iz Misijске središnjice u Sarajevu, ostalim nazočnim gvardijanima te s još oko sedamdeset svećenika.

U uvodnoj riječi biskup je istaknuo fra Blaginu ljubav i odanost prema Crkvi, Redu i Provinciji i njegov univerzalni evanđeoski žar koji se očitavao u 25 godina zauzetog rada u misijama u Kongu. Provincijal je u homiliji „prošao“ fra Blaginim životom opisujući ovog „tihog, samozatajnog, neupadnog, neda sve skromnog, Bogu, Crkvi i Franjevačkom redu potpuno predanog franjevca.“

Tijekom rada u misijama fra Blago je preveo Sveti pismo na kiluba jezik te objavio više knjiga.

MEĐUGORJE NIJE NIŠTA NOVO, ONO JE SAMO NOVI POZIV NA SPAS

Darija Škunca Klanac i te kako je poznata našim čitateljima, poglavito po ulomcima iz njezine knjige *Razumjeti Međugorje*, koju smo nedavno objavili. No, gospoda Škunca Klanac prije spomenute, objavila je i zapažene knjige — *Na izvorima Međugorja* — na francuskom i hrvatskom, te *Međugorje, odgovori na prigovore*, na francuskom, ali i knjige pjesama. Naša sugovornica desetljećima živi u Montrealu, u Kanadi, odakle je stotinjak puta vodila hodočasnike u Međugorje.

Priredo Krešo Šego

Gospodo Škunca Klanac, hvala Vam što ste se odazvali pozivu za ovaj razgovor i, molim Vas, ukratko se predstavite našim čitateljima.

Rođena sam u Novoj na otoku Pagu ne tako davne 1942. godine u obitelji od jedanaestero djece. Nakon sedmoro sinova došla sam ja, kćerkica, pa pok. baka reče: „To je dar s neba, nadjenimo joj ime Darija.“ Osnovnu školu sam završila u rodnom mjestu a potom sam otišla u Zadar na daljnje školovanje do mature. Bilo nas je više djece na okupu a o nama se brinuo naš pok. stric, franjevac, poznat i obljubljen od sviju, fra Robert Škunca. Moj brat fra Bernardin Škunca već se tada školovao u franjevačkom samostanu kao njihov kandidat. Iza završene srednje škole uputila sam se na poziv jedne moje rođakinje u Pariz. Privlačilo me je učenje francuskog jezika i književnosti. U Parizu sam ostala osam godina, živeći uvijek u vjeri i nadi da će se vratiti u voljenu Hrvatsku. Naišao je, međutim, mladić, Hrvat iz Posedarja, Pero Klanac, pa smo 1968. doputovali u Montreal i tu osnovali obitelj.

Vaš prvi susret s Međugorjem? Kad ste čuli za ukazanja Kraljice Mira djeci u Bi-jakovićima?

Naš montrealski župnik tih godina, fra Ivan Bradvica, saznao je za tu vijest već prihvatao dana ukazanja i odmah mi dojavio. Zahvaljujući njemu dobivala sam redovito informaciju iz prve ruke.

Što ste u prvima trenutcima pomislili na te vijesti?

Znala sam da su ukazanja moguća, ali da se Gospa ukazuje u nekakvom Međugorju, u meni posve nepoznatoj Hercegovini, u to mi je u prvi mah bilo teško povjерovati. Slušala sam poruke, radoznašala prisluškivala govor o tajnama, pratila život te neobične župe, propitkivala se o videocima koji nepokolebivo tvrde da vide Gospu, te poželjela i sama otići na lice mjesta, osvjeđočiti se, upoznati tu priču, opipati neopipljivo...

Često smo ljeti išli u Hrvatsku u posjet svojima. To su za nas bili nezaboravni praznici, posebno kolovoz 1984. god. kad smo odlučili posjetiti Međugorje, otići Gospu u pohode. Već su njezine poruke vjere, mira i pomirenja, molitve i pokore, ulazile u naš život. I onda se dogodio taj čudesni susret, radosni doživljaj zagrljaja punine popraćen bujicom suza koje su potekle iz moje nutritine kao iz nekoga živog vrela. Postajem odjednom svjedokom nečega jedinstvenog, velikog, sveobuhvatnog, božanskog...

Uskoro ste počeli dovodite hodočasnike — Ocean ste preletjeli preko stotinjak puta — kako se dogodilo da to počnete radi?

Nakon povratka u Montreal s materijalom kojeg smo u dva dana boravka u Međugorju uspjeli prikupiti, Pero je napravio prigordan videofilm kojeg smo počeli pri-

kazivati na različitim mjestima i skupovima. Zanimanje za Međugorje sve je više raslo. Jedna nas je skupina zamolila da je vodimo do Međugorje, budući da govorimo hrvatski. Odlučili smo da će prvi otići Pero. Na povratku mi reče: „Znaš što, ja mislim da nemam dovoljno živaca za taj posao. Ukaže li se još jednom prilika, slobodno idti ti.“ Predao mi je hodočasnici štap u ruke, dao mi povjerenje i potporu, a prilika se malo zatim pružila. Bez njegove privole ne bih zaciјelo nikada mogla zamisliti da će još za njegova života prijeći Ocean stotinjak puta. Ni on ni ja nismo bili svjesni u što se upuštamo. To je za nas oboje izraslo u pravu misiju. Pero me sada prati s nebeskih visina, a misija se za mene nastavlja do Božje volje.

Božja milost rasterećuje hodočasnike

Zasigurno je iznimno iskustvo biti vodičem hodočasnica. Sretate različite ljudе, ljudе s toliko potreba. Kakva su Vaša iskustva s njima, što ih motivira da se odlučuju na tako daleko putovanje, što najviše očekuju od Međugorja?

Odmah sam se osjećala ugodno u tom poslu premda je od mene zahtijevao velike žrtve jer su djeca još bila mala. U predratno vrijeme skupine su bile brojčano jako velike, sto, sto pedeset, dvjesto i do tristo pedeset hodočasnika odjednom. Osobni je kontakt bio teži, ali cijelokupno to iskustvo Božjeg naroda u hodu ispunjalo nas je ljubavlju jednih prema drugima i našoj zajed-

ničkoj Majci koja nas tako radosno dočekuje i prihvaća. Nakon rata skupine su se smanjile pa mi je bilo lakše organizirati i ispuniti program.

Ništa na svijetu nije zagonetnije od ljudske osobe. Na putovanjima u skupini ona se odaje i otkriva više nego li u običnom životu. Dolaze do izražaja njezine dobre i loše strane, njezina snaga i krhkost, a ponajviše njezino ranjeno srce i iskonjska težnja za mirom i srećom. Svaki je hodočasnik jedincat i neponovljiv. Svaki put, pa bilo to i po stoti put, krećem iznova i u novo. U toj školi ljubavi kao vodič sam neprestano morala učiti kako, poput Isusa i Marije, s više ljubavi prići svomu bližnjemu. To su plodonosna iskustva vjere od kojih se ne možeš zamoriti. Svako je Božje dijete nepoznana dok ne osjetiš kucanje njegova srca izbliza. U osobnom susretu s tisućama hodočasnika doživjela sam neizmjerno bogatstvo karizme koju svatko na svoj način posjeduje.

Začuđuje me još uvijek zašto ljudi hrle u Međugorje. Što tu privlači Indijanca iz dalekoga kanadskog sjevera da se odluči na put. Deset se sati vozi do Montreala, a onda još dvadeset i četiri sata do Međugorja. Vjera, živa vjera! Daljina za njih ne pred-

stavlja nikakvu preprjeku. Kad nam govorite o svom životu, to je doslovno življenje Evangelja u jednostavnosti i siromaštvu. Oni čuju Marijin zov i odazivaju se, sigurni da ih ona potpuno razumije i ljubi.

Kakav hodočasnik dolazi, a kakav se vraća nakon hodočašćenja, u svoju obitelj i sredinu?

Mi u Međugorju ostajemo najmanje devet dana, koliko nam je potrebno da se postupno uključimo u svakidašnji život župe i ispunimo program u obliku devetnice i duhovne obnove. Uglavnom imamo jednog ili više svećenika u skupini. Shvatila sam od početka da treba usporiti kako bi se ušlo u sebe i uskladilo s dinamikom svećnika. Ja skupinu samo pratim i upućujem, a sve ostalo je Gospin posao.

Hodočasnik odlazi na put pun pitanja, značajke i neizvjesnosti. Prije nego li dobitiva odgovore na svoja pitanja, on postizava mir, opušta se i počinje drugačije razmišljati. Pitanja i odgovori pretvaraju se u rasterenje u nošenju svakidašnjih križeva. Oni nisu više samo teret, muka, bol. Kroz njih je prostrujila Božja milost u molitvi, klanjanju, isповjedaonici, euharistiji... zajedno s Marijom. Hodočasnik se vra-

ća radostan i ispunjen željom da i drugima prenese to svoje iskustvo, doživljaj, dar, milost, iscjeljenje.

Jeste li svjedočili razočaranjima tih ljudi, zapravo, je li ih bilo? Ako jest, od čega su dolazila?

Razočaranja su neizbjegna i vode do zdravijeg rasuđivanja. Što su iščekivanja veća, razočaranja mogu biti dublja. Neki misle da je u Međugorju sve savršenije i bolje negoli u našim životnim sredinama. No ubrzo primijete kako su, sve do samog svećnika, ulice pune trgovina, kafe, hotelova, restorana, a sve ostalo je razgledano i otvoreno razgovaramo. A onda dolazi do otvaranja srca, do još dubljeg pogleda u sebe, u svoj vlastiti život, do pitanja „a tko sam i kakav sam, zapravo, ja?“ Svedemo se na bitno i još jače se približimo Isusu preko Majke. U njezinoj otajstvenoj tišini srca počinjemo shvaćati volju Božju i njegove planove za ovo mjesto, za svakoga od nas, za čitavo čovječanstvo.

(Nastavlja se)

Snimio Tsvitko Božić

PRODUBITE SVOJU VJERU I RASTITE U NJOJ

Biskup dr. Thomas Elavanal, biskup je Siro-malabarske katoličke biskupije Kalyana u Indiji. Vjernici su tzv. Tomini kršćani, koji u bogoslužju upotrebljavaju siro-malabarski obred. Biskupa Elavanala upoznali smo za njegova prvog hodočašća u Međugorje, u lipnju ove godine. Spremo se odazvao pozivu za razgovor, koji smo započeli pitanjem kad je čuo za Međugorje.

Sanja Pehar

snimila Lidija Paris

Za Međugorje sam čuo vrlo davo no, još kao mlad svećenik. Ni sam imao mnogo informacija, ali sam čuo da se Gospa ukazuje i da dolazi mnogo hodočasnika. Stoga sam uvi

Koliko je Međugorje poznato u Indiji?

Međugorje je, zasigurno, u Indiji poznato među svećenicima, časnim sestrama i, naravno, biskupima. Teško mi je reći koliko narod zna za ukazanja Kraljice Mira, no znam da su neki vjernici hodočastili Kraljici Mira.

Što Vas ovdje oduševljava?

Hodočastio sam u Lurd, Fatimu i, sada, u Međugorje. Vidim da ljudi dolaze s velikom vjerom, i ta vjera je posebna, produbljena, ona preko Blažene Djevice Marije otvara ljude za Božje milosti.

Je li Međugorje drukčije od ostalih hodočasničkih mjesta?

Svako mjesto je jedinstveno. Ponovit ću ono što sam rekao hodočasnicima u propovijedi na svetoj Misi. Sumnjavao sam hoću li se moći popeti na Podbrdo jer imam probleme s disanjem. No, dok sam se penjao, nisam imao nikakvih problema. Vjerujem da mi je Gospa pomogla.

U Međugorju je mnogo Božjih znakova koji su tu da prodube našu vjeru. Bio sam na klanjanju, crkva je bila puna vjernika. Gledao sam kako ljudi mole s mnogo žara i pobožnosti. Rekao bih da je tako zahvaljujući Mariji, koja ljude privlači, zove i vodi k Isusu.

Jeste li upoznati s Gospinim porukama?

Kad smo došli u Međugorje, čuo sam da Gospa preko vidjelaca daje poruke. Budući da sam hodočastio u Međugorje, zainteresirao sam se za njih, čitat ću ih i slijediti što Gospa od nas traži. Živimo u vremenu u kojemu trebamo osluškivati Božji i Gospin govor.

Vaša poruka čitateljima?

Zahvaljujući dolasku ovamo produbila se moja vjera i uvjerenje da se Blažena Djevica Marija ukazuje. Želi govoriti svakomu od nas, poziva nas na mir u srcu, mir između ljudi i mir s Bogom. Uči nas kako moliti, uči nas vrijednosti sakramenata, poziva na isповijed i slavljenje euharistije. Te poruke trebamo prihvati. Gospa nas voli i želi da jednoga dana budemo s njom u raju. Zato se odazovimo pozivu Međugorja i Blažene Djevice Marije. Moja odluka donesena u Međugorju – ako sam dosad molio jednu krunicu, molit ću više, štovat ću Gospu više. Na to pozivam i čitatelje, produbite svoju vjeru i rastite u njoj. To je moje iskušto Međugorja.

PATNJA MOŽE POSTATI RADOST, A KRIŽ – PUT RADOSTI

Lidija Paris

ogorčeni. Ako ga pak svjesno prihvativimo i objema rukama zagrlimo, mogli bismo otkriti plodnost i radost. Kada bismo poput Isusa mogli reći: „Nitko mi ne otima moj život, ja ga slobodno darujem“, vidjeli bismo razliku...

Po križu - radost

„I križ je bio u Božjem planu kada ste ga sagradili“, rekla je Gospa 30. kolovoza 1984. „Idite na Brdo i molite pred križem. Potrebne su mi vaše molitve...“ 20. veljače 1986. rekla je: „Dajem vam posebne milosti, a Isus posebne darove s križa. Uzmite ih...“, a 25. rujna 1996.: „Molite, da shvatite da patnja može postati radost i križ put radosti.“

Da patnja može postati radost, a križ – put radosti? Tvrda je to beseda, rekli bi Isusovi učenici. Tvrda je to beseda, možemo i mi reći danas, ali Marija zna o čemu govori. Ona je stajala uz križ Isusov, pod križem je postala univerzalna Majka svih vjernika (Ivan 19,25-26). Poslije Muke i Raspeća uslijedilo je Uskrsnuće, Uzašaće, izljev Duha Svetoga... radost koja nadilazi svaku moguću ljudsku radost i utjehu. Onaj koji nas je stvorio, taj nas je i otkupio. Njegova proslava i naša je proslava, jer je upravo za to došao na svijet.

„Draga djeco, otvorite se Bogu i predajte mu sve svoje poteškoće i križeve, da bi Bog sve pretvorio u radost.“ (25. srpnja 1989.)

Isus ne želi da imamo osjećaj krivnje
Isus nikada nikoga nije optužio za svoje raspeće: ni Rimljane, ni Židove, ni svoje učenike, čak ni Judu. Nije za nas umro da bismo zbog toga imali osjećaj krivnje. Bog nije poslao Sina na svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spasi po njemu (Ivan 3,16.17; 17,23). Isus ni od koga nije tražio da poput njega na svojim ramenima poneše križ cijelog čovječanstva, nego svakoga poziva da uzme svoj križ i da njega slijedi. Ne da juri pred njim, nego da ga slijedi (Marko 8,34; Matej 16,24).

Po patnji - plodnost

O patnji, Isusovoj ili ljudskoj, ne bi se smjelo olako govoriti. Ona nas zadesi kada ju ne očekujemo. Možemo je odbijati, od nje se braniti, na nju možemo otvrdnuti, možemo postati bezosjećajni, ozlojedeni ili razjareni... možemo trpjeli mrzovoljno, a možemo trpjeli i s ljubavlju... kada trpimo s ljubavlju, trpimo manje! Zbog svoje patnje možemo početi kažnjavati sve one koji nas okružuju, ali na taj način samo množimo patnju...

Križ možemo izbjegavati, križ možemo podnositi, križ možemo i zagrliti. Umači mi ne možemo. Ako ga izbjegavamo, živjet ćemo u strahu da nas ne sustigne. Ako ga samo podnosimo, mogli bismo postati

snimila Lidija Paris

MOLITVA ZA ODVAŽNOST

Antoine de Saint-Exupery

"Gospodine, ne molim te za viđenja i čuda,

Molim tek snagu za život svakodnevni.

Pouči me umijeću malenih koraka.

Misli mi razbistri, učini me snalažljivim/vom,

Nauči me ugrabitи pravi trenutak.

Daj da vidim kako je sve u životu važno.

Jakosti mi daj za red i pravu mjeru,

Da ne klizim kroz život poput rasipnika,

Već vrijeme svoje da mudro raspoređujem,

Pa, ipak, da umijem prepoznati trenutke bogate sjajem, ljepotom i milinom i odvojiti časak za užitak srca i duha.

Pomozi mi spoznati da ne koristi sanjati - niti o prošlosti, ni o budućnosti,

te da je najvažniji sadašnji trenutak

i da sve što slijedi učinim najbolje.

Očuvaj me obmane kako život treba glatko teći.

Trijezan mi uvid podari u istinu da su poteškoće, porazi i padovi, neuspjesi, boli pa i katastrofe

na stazi žica

vjerni pratioci

uz koje naša bića

sazrijevaju i rastu."

MILIJUNAŠ S Ulice

fra Mario Knezović

Proslavljeni film „Milijunaš s ulice“, koji je nagrađen s osam Oscara, ima svoj nastavak na ulicama sirotinjskoga dijela Mumbaja u Indiji, gdje je glavnina filma i snimljena. Čudno je naime kako glavni likovi toga bogato nagrađenog filma danas žive u bijedi kao i prije snimanja. Slava im nije pomogla da se domognu kruha. Beskućnici su. S druge strane redatelj i producijska kuća svoje su milijune utrostručili. Svijet se pita: Kako je to moguće? Gdje je pravednost u rasprodjeli dobara? Opet se svijet bogatih perfidno izrugao svjetu siromašnih. Iskoristio ih i unovčio.

Odnos bogatstva i siromaštva oduvijek je bilo pitanje koje izaziva analize i golica ljudsku misao. Taj odnos prelazi socijalnu i egzistencijalnu dimenziju. To je općeljudsko pitanje koje, prije svega, ima duhovne konotacije. To je pitanje pravednosti. Zato, kad Isus govori o bogatstvu nikad ne oslanja svoju misao na materiju, imanje kao količinu, nego na odnos prema onomu što imamo. Najzvučniji Isusov govor o bogatstvu i bogatašima izrečen je u Lukinom i Matejevom evandelju, gdje Isus kaže: „Lakše je devi kroz uši iglene nego bogatašu u kraljevstvo Božje.“ (Lk 18,25). Ova Isusova izreka povlači za sobom logično pitanje: Tko je bogataš i na koga se ovo odnosi? Pogrešno bi bilo odmah usmjeriti misao na one koji imaju novaca, kuće, poduzeća... Jer po tom slijedu misli značilo bi da će si-

IZ RAZGOVORA O BOŽANSKOJ PROVIDNOSTI

Preslatki moj, Gospodine, obazri se milostivo i dobrostivo na ovaj narod i na otajstveno tijelo svoje Crkve, jer veća će slava biti tvome svetome Imenu ako oprosiš tolikom mnoštву stvorenja negoli da oprosiš jedino meni, bijednoj, koja toliko puta uvrijedih Tvoje veličanstvo.

Kako se mogu utješiti ako vidim da ja uživam život, a da je tvoj narod u smrti?

I ako vidim tamu grijeha u preljubljenoj tvojoj Zaručnici, tamu nastalu zbog mojih prijestupa i prijestupa drugih tvojih stvorenja?

Želim, dakle, i molim Te za posebnu milost, da to učini ona neizreciva ljubav koja je potaknula Tebe da čovjeka stvorиш sebi na sliku i priliku.

Koji li je bio uzrok da si čovjeka na toliko dostojanstvo postavio?

Zacijelo, jedino neprocjenjiva ljubav kojom si u sebi samome gledao svoje stvorenje i kojega si ljubio.

No, jasno spoznajem da je zbog krivice grijeha stvorene izgubilo dostojanstvo na koje si ga bio postavio.

No, Ti, ljubavlju potaknut, želeteći sa sobom dobrostivo pomiriti ljudski rod, dao si nam riječ svoga jedinorođenoga Sina, koji je uistinu bio među nama kao Tvoj zastupnik i posrednik.

On, naša pravda, kaznio je i na sebi nosio naše nepravde i opačine iz poslušnosti koju si mu ti, vječni Otac, naložio kad si odredio da uzme naše čovještvo.

O neprocjenjiva li bezdana ljubavi! Koje je srce tako tvrdo da se ne bi ganulo promatrajući kako je tolika uzvišenost sišla sve do dubine i odbačenosti našega čovještva?

Tvoja smo slika, a ti naša, zbog jedinstva koje si u čovjeku ostvario skrivajući vječno božanstvo bijednom tamom i zaraženom tvari Adamova tijela.

Odakle to proizlazi?

Jedino iz Tvoje neizrecive ljubavi! Stoga tom neprocjenjivom ljubavlju ponizno prosim tvoje veličanstvo svim silama svoje duše da svojim bijednim stvorenjima dobrostivo iskažeš svoje milosrde.

(Sveta Katarina Sijenska, djevica)

MIROTVORAC U BOLONJI (VII.)

Autor romana "Mirotvorac u Bolonji", fra Bernardin Škunca, opisuje mirotvorno djelovanje sv. Franje Asiškog. Roman je u jezgri utemeljen na izvješću Tome arhiđakona Spličanina, koji je u vremenu dolaska sv. Franje u Bolonju (Italija) studirao pravne znanosti. Autor je u obliku povijesne kronike opisao očekivanje pokornika iz Asiza, što se odvija u obliku razgovora o pohotama, o podjeli ljudi na više i niže, o zlu rata, o ljepoti mira i dobra među ljudima. Svečev nastup na velikom gradskom trgu, sa željom da pomiri zavađene i zaraćene građane, izveo je potresna obraćenja i međusobno mirenje.

Fra Bernardin Škunca ovogodišnji je dobitnik ugledne nagrade "August Šenoa" za roman "Mirotvorac u Bolonji"

Pellegrinu je sve to posvjestilo ionako znanu činjenicu, onu o 'evandeoskom dragulju' Klare Asiške. Prenio nam je znakovito zapažanje i priopovjedio poučnu zgodu o toj čudesnoj koludrici iz Svetoga Damijana podno Asiza, nadaleko čuvenoj po svetom životu i čudesnim djećima. Pellegrino je zborio na sebi svojstven način, uvjerljivo, čak zanosno, vazda naklonjen cjelevoj evandeoskoj slici življenja kršćanske vjere.

„Klara Asiška je shvatila očito po primjemu Franjinu da se potpuna sloboda duha rađa iz istinski slobodno shvaćenog i slobodno prihvaćenog siromaštva i poniznosti. Ona, nekoć ugledna i lijepa djevojka bogata roda, doživjela je duboku zarobljenost, zatvorenost i neosjetljivost bogate gospode i njihovih gospoda, njihovih kćeri i njihovih sinova, prema okolini, napose prema siromašnima i malenima. Vidjela je da život u obilju zatvara krug iskrenoga druženja među ljudima i da bogatstvo ne donosi istinsku sreću. Uočila je da življenje u pohotama i požudama guta i njih same, naime, zatvorene bogataše i sve oko njih. Takav put kako je ocjenila nije Božji put. Iz njega valja izići, pa i pobjeći, ako treba, kako se to sa njom i dogodilo. Dramatičan bijaše taj bijeg od obitelji, kao, uostalom, i onaj Franjin, kada ga se je otac javno odrekao kao sina, na gradskom trgu, pred poglavarstvom grada Asiza i pred asiškim biskupom.

Znajte, prijatelji, Klara je spoznala da se pohote života mogu nadići u dragovoljno prihvaćenom siromaštву i molitvi, u ljubavi prema Bogu i prema ljudima, u slobodi Duha, bez ikakve tjelesne ili duhovne prisile. Klara je na poticaj pokornika Franje izabrala upravo takav put, i to bez ostat-

ka, posve predano. U takav je životni poziv ušla oduševljeno i za sobom povukla velik broj djevojaka svih staleža, prozvanih 'Siromašnim gospodama' zbog skoro neshvatljive ljubavi prema izabranom siromaštvu. Dok razmišljam o tom neobičnom pozivu i poslanju, učini mi se često da je Klara, u sili Duha, htjela živjeti suprotnost u odnosu na krug 'maiores' i 'nobiles' ('visokih' i 'plemenitih'), osobito s činjenice da takvi žive u raskošnosti i obijesti, u potpunoj neosjetljivosti za ljude oko sebe, da im je, prema riječi apostola Pavla, bog trbuš, a slava u sramoti.

Franjo i Klara odlučno izabiru drugi put. U dubini, to je put Gospodina Isusa koji je iz božanske ljubavi prema čovjeku, siromašan kao što je siromašno dijete, bio položen u jaslice, siromašan živio u ovome svjetetu i gol je visio na križu iz ljubavi prema nama. Riječi su to same Klare Asiške, koje se prenose od usta do usta, prepisuju se i dijele se dušama koje su željne obnove u Duhu Kristovu.“

„Čuje se“, reče magister Tiberio, „da je njezin samostan u Svetom Damjanu, između Svetе Marije Andeoske i Asiza, pun zanosnih djevica što žive po potvrdi. No broj je njihov, kako znadete, ubrzo tražio osnivanje novih samostana Siromašnih gospoda ili Malih sestara, kako se još one vole zvati. Već su utemeljile samostane u Santo Sepolcro di Monticelli kod Firenze, u Svetoj Mariji kod Siene, u Svetoj Mariji Pravilu koje napisa sam Franjo, a Gospodin papa kod Peruggie, u Svetoj Mariji di Gattaiola, i drugdje.“

„Nego, dopustite učeni magistre“, kaza s uobičajenom jasnoćom Pellegrino, „da istaknem još jedan naglasak koji prepoznajem u siromašnih gospoda Klare Asiš-

i Klara“, s posebnim naglaskom napomenu Pellegrinu.

Tiberio je, uvažavajući Pellegrinovo razmišljanje, mudro primjetio:

„Do takve spoznaje čovjek se može dovinuti samo u otvorenosti Duhu. Jer, ostane li čovjek u dominaciji pohota, takva mu je spoznaja ne samo odbojna, nego i neshvatljiva. Naravnom razumu je, naime, neshvatljiva, zato i prečesto neprihvatljiva. Nužno je dizati se u nad-naravno, u Božji svijet, u Kristovo kraljevstvo. Osim toga, ako čovjekov razum (ratio), odvojen od dva druga bitna čovjekova duhovna biljega, naime, od slobodne volje i glasa savijesti (liberum arbitrium et vox conscientiae), te jednako tako od čovjekovih osjećaja (sensus spiritualis, sensus carnalis, sensus cordis, sensus animae, sensus intellectualis). Duhovni osjećaj, tjelesni osjećaj, osjećaj srca, osjećaj duše, intelektualni osjećaj) i od čovjekovih nagona za seksualnošću, za hranom, za imanjem... (passiones), tih divnih Stvoriteljevih darova čovjekovu biću, ne prigrili tu svoju duhovnu vertikalnu, događa se zlo najtežih razmjera: pohote, podržane razumom, dobivaju krila bezumlja i plode opasnim posljedicama za čovjeka sama i za njegove bližnje. Međusobno se suglasije između razuma, slobodne volje i savijesti može dogoditi u stezi vjere i ljubavi. Stvoritelj nas je, naime, obdario darovima same svoje vlastitosti: darom slobode i darom savijesti, ali i svijescu, odnosno svjetlom razuma, da se bez duhovne stegе, bez vjere i ljubavi, izlažemo potonuću svojega bića.“

„Stega, da, potrebna je duhovna stega... I savijest nas opominje na potrebu stegе, savijest koja je Božji pečat u našem biću. Savijest je Božje svjetlo za naš razum i za našu slobodnu volju. Savijest je 'urođeno evanđelje u nama', kako voli kazati učeni presvjetli Antun. To je put za sve ljude. Pravac koji se ne smije zaobići. Ali, pritom želim reći još ovo: ne treba misliti da su svi ljudi pozvani na isti put spomenute stegе. Koludar i koludrica, redovnik i redovnica, u takvu se putu mogu i trebaju isticati. I biskup, dakako, jer je sveopći voditelj duhovnoga puta. I svi duhovni pozivi u kruštu svete majke Crkve. Ljudi, pak, koji žive u svjetovnim pozivima i staležima tu će stegu živjeti u duhu Evanđelja, prema razini milosti koja im je dana i za njih dobra“, protumači svoju misao poneseni Pellegrino.

UKAZANJA U CAPRIANI (ITALIJA)

Godine 1833. Presveta Djevica ukazala se Domenici Lazzeri dok je radila u polju. Otada je Domenica imala i druga Gospina ukazanja i nebeska viđenja. Primila je stigmate (rane) i tajnovitu bolest koju je podnosila do smrti.

fra Karlo Lovrić

Prije nego nešto kažem o samom mjestu Capriani, želio bih podsjetiti da je u dva posljednja stoljeća, diljem svijeta, bilo 86 Gospinih ukazanja. U Italiji ih je bilo najviše (42), zatim slijedi Francuska (7), Njemačka (4), Belgija (3), Portugal (2), Nizozemska (2), Venezuela (2), Slovačka (2), Poljska (2), SAD (2), Grčka (1), Španjolska (1), Irska (1), Kina (1), Japan (1), Brazil (1), Vijetnam (1), Egipat (1), Nikaragva (1), Ruanda (1), Sirija (1), Argentina (1), Nigerija (1), Češka (1), Slovenija (1), Ukrajina (1), Mozambik (1) i Međugorje. Crkva je neka ukazanja priznala: Paris, Pontmain, Pellvoisin, La Salette, Lourdes, Laus, Beauring, Banneux, Fatima, Kibeho, Amsterdam..., a neka su još u tijeku i na čekanju.

Svakog četvrtka krvarilo

Capriana je danas jedna od manjih općina u dolini Fiemme i sigurno najudaljenija s obzirom na glavno mjesto Cavalese. Nalazi se na 1000 m n/m i ima oko 600 stanovnika. Zato ga manje i posjećuju turisti koji svake godine obilaze Dolinu. Ali nije bilo uvijek tako.

Na početku prošloga stoljeća Capriana je bila glasovitija od drugih mesta, jer se u ovom mjestu rodila, živjela i umrla MARIA DOMENICA LAZZERI, zvana „Beata Meneghina“. Rodila se 16. ožujka 1815. i 14 godina živjela neprekretna u krevetu, bez pića i jela, stigmatizirana. Umrla je u 33. godini (Isusove godine) 4. travnja 1848. Posljednjih 15 godina mnogo je trpjela pa je dobila ime „Žalosna iz Capriane“. Svakoga četvrtka krvariло je iz njezinih ruku i nogu, iz boka i iz više od 40 rupica na glavi. Imala je dar prisutnosti na više mesta u isto vrijeme, dar predviđanja, dar poznavanja jezika koje nikada nije učila. Čula je u svom krevetu što se negdje daleko govorilo (propovijedi u svetoj Misi ili pak psovke i ružne riječi o Bogu ili o njoj). Posjećivale su je slavne osobe iz Italije, Francuske, Engleske pa čak i iz Australije: liječnici, pobožni katolici i nekatolici, filozofi i obični puk. Svi su od nje odlazili puni vredrine, mira..., uvjereni da su se rastali sa sveticom. I

svatko je od njih ostavio pismeno svjedočanstvo o tome susretu.

Poslije godina zaborava i šutnje, 4. travnja 1995. nadbiskup iz Trenta, Giovanni Maria Sartori, slavio je u župnoj crkvi u Capriani početak procesa proglašenja blaženom Sluškinje Božje Marie Domenice Lazzeri.

Patnja vodi do uskrsnuća

Pred tajnom patnje, prisutne u životu svakoga ljudskog bića, cijeli život ostaje samo strah. Zato u svim njegovim komponentama

– fizičkoj, moralnoj i psihičkoj, za filozofe je jedan problem, a za Krista i kršćane je neprijatelj, sablazan, provokacija. Zlo ne treba tumačiti, treba ga pobijediti. Sam Isus otvara oči slijepcu, iako je bila subota.

Isus kaže da je došao radi izgubljenih, bolesnih i grješnih. Na sva pitanja zašto patnja, odgovorio je Bog nesretnom Jobu: „Tko si ti da tražiš od Boga objašnjenje?“

Treba prihvati da ljudski putovi nisu Božji putovi. Bog ima veoma pozitivan odnos prema patnji. On čak prihvata patnju kao nužan put. Idući u Emaus, tumači Isus

svojim učenicima: „Nije li trebalo da Krist sve ovo pretrpi i da uđe u svoju slavu?“ A apostolima: „Ako zrno pšenično pavši na zemlju ne umre, ostaje samo; ako pak umre, donosi mnogo roda.“

U Isusovom iskustvu patnja vodi do uskršnjuća; smrt daje obilni plod otkupljenja svijeta. Patnja je neuništiva stvarnost. Ona je tijekom povijesti za neke bila povlastica, što se takvim pokazalo tek poslije njihove smrti. Podsjetimo na neke: sv. Franjo Asiški, sv. Pio da Pietrelcina, sv. Rita iz Cascie, bl. Margherita Bays, bl. Anna Katarina Emmerick, sv. Gemma Galgani. Njima se može pridodati Sluškinja Božja Domenica Lazzeri, posljednje od petro djece Margerite i Bortola Lazzerija, koji je bio mlinar u mjestu.

Jedina hrana bila joj je pričest

Poslije mirnoga djetinjstva, s uspjehom je pohađala školu u mjestu. Kao dje-

vojka posvetila se poslu, molitvi i pomaganju bolesnima, posebice oboljelima od različitih epidemija. Brinula se o djeci dok je služila u obiteljima po susjednim mjestima. Iz toga vremena je i njezina ljubav prema čitanju životopisa svetaca, spisa sv. Alfonza Marije Ligurijskog, iznad svega izvješća o Muci i Smrti Isusovoj. Kad joj je bilo 13 godina, umro joj je otac. To je za nju bio težak životni trenutak. Malo poslije oboljela je od bolesti s nesigurnom dijagnozom, koja ju je pogodila za duže vrijeme. Sve ove patnje učvršćivale su u njoj sklonost k intenzivnijem duhovnom životu i veću osjećajnost prema bolesnicima općenito. Između 17. i 18. godine, kad se već bila posve posvetila brizi oko bolesnih, oboljela je od "gripe" i tada je započela njezina kalvarija. Od 15. kolovoza 1833. do travnja 1834. bolest je toliko napredovala da je u svibnju 1834. dostigla nekakav neobjašnjiv oblik. Marija Domenica Lazzeri našla se prikovana za krevet, potpuno stigmatizirana, u velikim bolovima. Nije mogla ni spavati, ni jesti, ni piti. Jedina hrana bila joj je sv. pričest, koju je primala mjesečno.

Dar razumijevanja jezika

Bila je istinska živa slika Raspetoga. Od 19. do 33. godine, to jest do smrti, živjela je prikovana za krevet, s probodenim rukama, nogama i bokom. Na glavi su joj bili ubodi od trnja iz kojih je krvarilo. Svakoga petka užasno je trpjela, kao da će umrijeti.

Njezin slučaj privukao je pozornost

slavnih liječnika, među kojima je bio i primarius civilne i vojne bolnice u Trentu, dr. Leonardo Cloch. Glas o djevojci iz Capriane brzo se proširio ne samo po Italiji nego i izvan njezinih granica. Čak su dolazili i liječnici iz slavnih europskih sveučilišnih klinika, s iskustvom kontakta sa stigmatiziranim osobama. Dolazili su biskupi i nadbiskupi, među kojima i biskup iz Sydneya, Australija. Žučljive su bile novinarske polemike među katoličkim i protestantskim skupinama, a Marija Domenica, „Meneghina“ kako su je zvali sugrađani, trpjela je u svome krevetu boli – strašno ali odgojno iskustvo Kristove Muke – zgrčena i nepomična, s prekrivenim i probodenim rukama i nogama. I u takvu stanju uspijevala je slušati homilije (propovijedi) na njemačkom jeziku iz crkvice u susjednom mjestu, kao i na talijanskom iz crkve u Capriani. Osim dara razumijevanja jezika

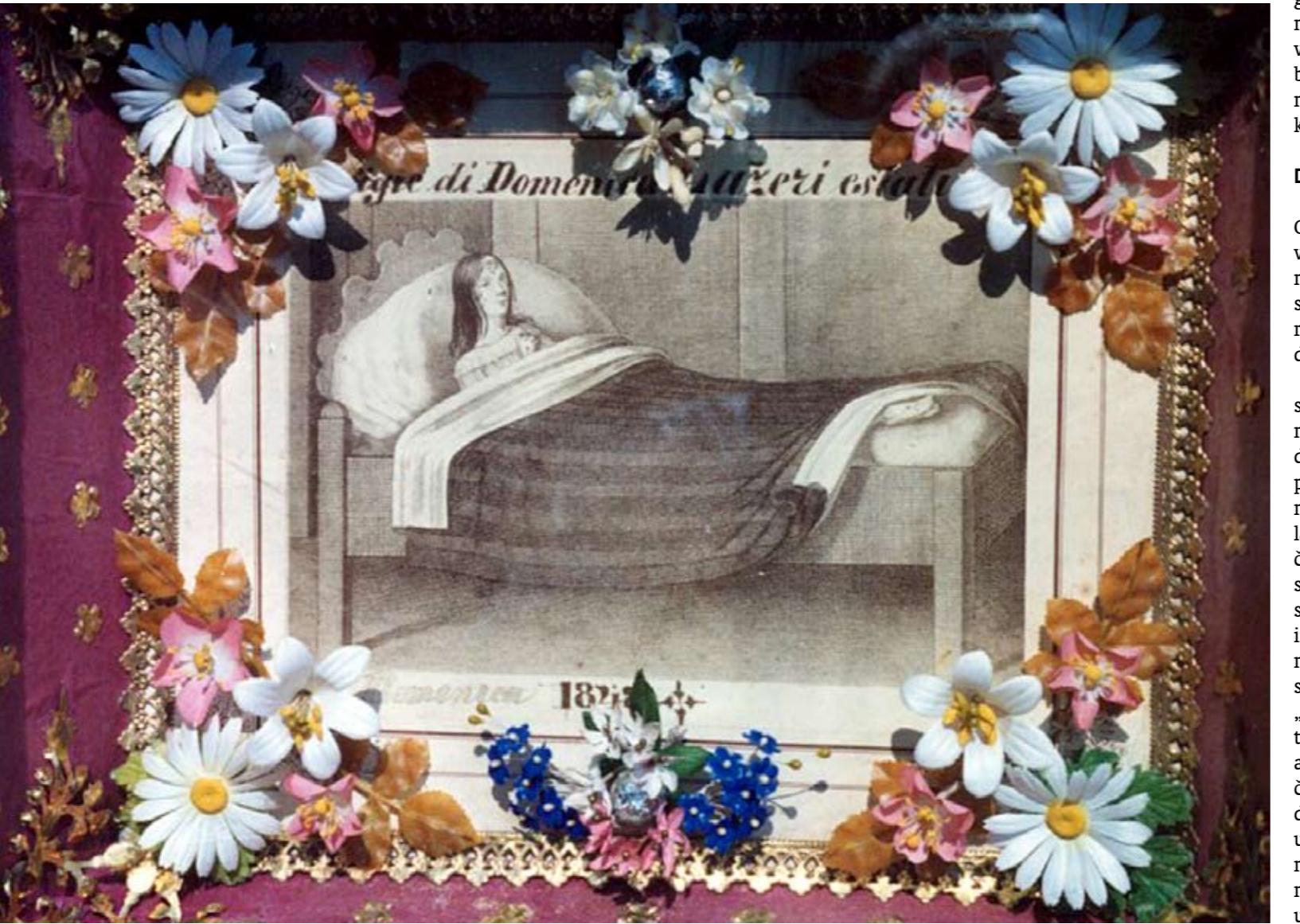
– iako je imala samo osnovnu školu – posjedovala je i dar translokacije, mističnog fenomena koji je spomenut u pismima blaženoga Ivana Nepomičenskog De Tschidera (+1860), biskupa iz Trenta. Više puta se našla u Caldaru (Bolzano) ili u Cermesu (Bolzano) u molitvi s druge dvije, također stigmatizirane suvremenice.

Prihvaća Isusove rane

Njezini isповједnici zapisaše da je Gospa pitala Meneghinu: „Hoćeš li prihvati krvave Isusove rane?“ a ona je odgovorila: „Ako sam ih dostojava i ako to zasljužjem, neka bude tvoja volja.“ Ovo ponovno doživljavanje Muke Kristove nije odmah shvatila. Strahovala je kad se to dogodilo. Kad su fenomeni pojačani, a liječnici nisu imali odgovor na to, pokrenula se rijeka posjetitelja. Biskup Trenta De Tschiderer, udovoljavajući njezinoj molbi, zabranio je ulazak u kuću Meneghine. Ona više nije mogla podnijeti tolike posjete, posebice stranaca, jer je gubila onu mirnoću kojom je hranila svoj duh u meditaciji i molitvi. I sami biskup izbjegavao je posjete, ali ju je pismeno pratio u njezinoj kalvariji. Nije skrivač poštovanje i divljenje prema njoj, niti je okljevao braniti je od lažnih i nepotpunih vijesti. Teolog don Divo Borsoni napisao je o njoj: „Bog ju je uzeo. Uzeo ju je da sudjeluje u njegovoj tajni boli i bude znak ljubavi i spasenja.“ To je razumljelo i Marija Domenica, govoreći: „Hoću trpjjeti do posljednjeg dana svijeta, ako se svidi mome Spasitelju. Trpjjeti je moje spasenje.“

Samo jedan portret

Umrla je u svojoj kući u Capriani. Uspona na nju bila je živa čak u Sjedinjenim Američkim Državama. Čašćenje „blažene Meneghine“ nije nikada prestalo, iako je tijekom vremena trpjelo određene promjene. Prvi službeni čin za proglašenje blaženom potječe iz godine 1943., u punom jeku Drugoga svjetskoga rata. Godine 1944., u kolovozu, pogledali su odgovorni i njezin ljes. U travnju 1995. ponovno je otvoren informativni proces u biskupiji Trento, koji je zaključen pozitivno, a od godine 2000. premješten je u odgovarajuću kongregaciju u Vatikanu. Sačuvan je samo jedan njezin portret, kako leži u krevetu s vidljivim ranama na sklopjenim rukama. Osnovano je i udruženje „Prijatelji Meneghine“ u Capriani, u „Casa Modesta“, za širenje njezina spomena i čašćenja.

PRIČA BEZ KRAJA

Miljenko Stojic

Samo onaj tko se nekada usudio napisati priču ili je barem ispričati, zna kako je to teško. Te imaš stvari previše, te ih imaš pre malo, nikako da ih bude taman onoliko koliko tebi treba. Podrazumijeva se da ne mislim na one *chick lit* priče ili tome slično. Uopće ne mislim ni na one koje bi nam htjeli prodati pod suvremene. Mislim na one koje imaju početak, razradu i završetak. Klasika! Nešto nije u redu? Mi riše sve ovo na konzervativnost ili kako li se već kaže za ovakve stavove. Ma baš me bri ga! Mene zanima dobra priča.

Moram se sada sjetiti Ćake iz jednoga našeg „malog mista“. Volio društvo, gostionice i te stvari. Ali volio i svašta drugo. Tako mu nije bilo teško skinuti se za sitan novac i takav okolo prošetati, probadati se nekom iglom, dubiti na glavi... Ljudi se smijali, vrtjeli glorijom, sažaljevali ga. A Ćako je gonio po svome. I, evo, sjetih ga se i ja. Zamjeram samo javnim glasilima što ga nisu bolje pratili. Mogli su od njega napraviti velikog umjetnika. Njegovo djelovanje bila je čista „instalacija“. Spoznajem to dok neki drugi rade iste ili slične stvari, a reflektori su upaljeni da ne bismo, ne daj Bože, nešto propustili. Svanulo je novo vrijeme, pomicemo sve granice.

Što bi s onom mojom pričom? Pa pričam je. Jest odmah razrada, ali zar se ne primjeće uvod i zaključak? Zapljusnuo nas, dakle, tzv. suvremeno vrijeme, još bolje rečeno, pljuska nas. I svašta se proglašava velikim, novim, dobrodošlim... Čovjek da ne povjeruje, osim ako nije svjestan da i zlo postoji na ovom svijetu. A i ono bi htjelo biti lijepo pa neki proglašiće „ljepotu ružnoga“. Ćakani i slični trebali bi nam otvoriti svijest i dokazati da to zainte jest tako. Pa pomiješaju i nečega prirodnog, kao Ćakanovo voljenje društva. I sad ti reci da je neki film obična glupost, da neko književno djelo ničemu ne vrijedi, da sve to treba protresti i staviti na zdrave noge! Može reći, ali onda prekriži da ćeš napredovati u takvom društvu.

Ma, nemamo se čega bojati. Napredovanje u životu i radu nešto je urođeno čovjeku i ne treba od toga bježati. Jedino se radi o tome komu se priključiti. Svakim danom sve je više onih koji se priključuju Kraljici Mira. Ne mislimo da ih je već malen

broj. Da jest, davno bi ova kugla zemaljska vrinsnula zbog neke instalacije. Dečki se, naime, ne šale. Dokopali se novca, položaja i utjecaja, a srce oslobođili od odgovornosti. Kud ćeš opasnijeg spoja! Kraljica Mira zbog toga ima zaista mnogo posla. Ne može ju se zaustaviti ni kad se o tome ne izvješće. Svako obraćeno srce novi je njezin poslanik. On ulazi u sve kapilare življenja i tamo, naizgled nevidljivo, mijenja našu povijest. Lako se uvjeriti u to. Osvrnamo se malo oko sebe, zadubimo u svoje misli i prepoznat ćemo onaj poseban govor Kraljice Mira. Kako je lijepo osjetiti da ona svakoga poštuje, raduje mu se, dopušta mu biti svojim!

Do drugoga naizgled paze i oni koji bi ovih dana iz naših sredina uklonili križeve. Kao, društveni prostori su zajednički svima, pa križ ne smije nikog vrijedati. Uistinu je tako, križ ne smije nikoga vrijedati. Samo, hoće li ikoga vrijedati praznina koja će ostati kad se on ukloni? A mnogo je više onih koji se klanjavaju križu, nego onih koje, moguće, vrijeda. Zar manjina ne bi trebala poštovati većinu? Ili, da se još malo pogramo, ne vrijeda li hrvatska zastava sve one koji nisu Hrvati u našoj domovini i koji njome prolaze? Ne bi li trebalo i nju skinuti? Budimo ozbiljni, svoje frustracije ne smijemo liječiti na drugima.

Dok je svijeta i vijeka navedeni stavovi mučit će pučane ove kugle zemaljske. Priča je to bez kraja. Na djelu su dobro i зло. Neprestano se hrvi, a mi ne možemo biti po strani, nego djelatni sudionici. Nije mi, dakle, krivo što pišem jedan ovakav ogled ili priču. Jednostavno, istražujem što se to događa oko nas i kako se može živjeti slobodan. Da, upravo tako, slobodan. Borci protiv križa prate me od malih nogu. Tjerali su me u školi pjevati neke pjesmice koje su mi bile tada bez veze, a sada vidim da su imale i te kakve veze. Pa sam onda živio u takvom društvu gdje nisi smio reći ni tko si ni što si. Određivali su ti što jesi i kako trebaš misliti. Pritom su trubili o slobodi, jednakosti i bratstvu, dodavši još i jedinstvo.

Što sad? Idemo mi dalje. Mnoga su carstva propala, mnogi silnici iščezli, a dobro u čovjeku neprestano je raslo. Ne smije ga se samo zaustaviti i proglašiti da je ta priča ispričana. Može li ovo poslužiti kao zaključak naše današnje priče? Meni se čini da može. Što ima ljepše od dobra, pa i onda kad se za njega treba itekako na-mučiti?

Poštovani čitatelji i prijatelji,
od lipnja 2009. izdanja Informativnog centra "Mir" Međugorje
[knjige i nosače zvuka] kao i *Glasnik mira* možete nabaviti u svim knjižarama i na ostalim prodajnim mjestima Teovizije iz Zagreba.
Zainteresirani iz Hrvatske i Slovenije
sve informacije mogu zatražiti i narudžbe izvršiti na naslov: **TEOVIZIJA D.O.O. ZAGREB, KAPROL 26.**
TELEFON/FAKS: 01 4923964 i 01 4814813.
E-MAIL: ruza@teovizija.hr

(Dosadašnjim i budućim pretplatnicima *Glasnik mira* šaljemo izravno iz uredništva!)

Satelite:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6
Sjeverna i Južna Amerika – AMERICOM 4
Australija i Novi Zeland – OPTUS D2

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Medugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel.: +387 36/653-328 uredništvo
+387 36/653-326 glavni tehničar
+387 36/653-310 marketing
Faks: +387 36/651-300

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Krunica
-	- U došašcu, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
-	- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
-	- U uskrsnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h	Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

foto Dani